

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W WIELICZCE**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, za okres 2023-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), Rada Miejska w Wieliczce uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, za okres 2023-2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

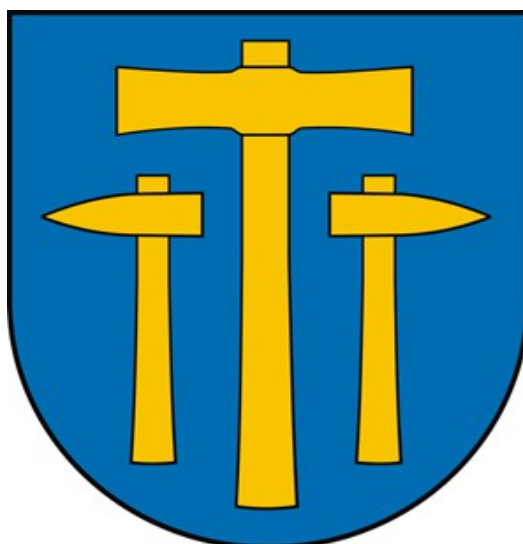
§ 2.

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wieliczka.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Miasto i Gmina Wieliczka
ul. Powstania Warszawskiego 1
32-020 Wieliczka

Raport z realizacji „Programu Ochrony
Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka
na lata 2021-2024 z perspektywą do roku
2028”, za okres 2023-2024

Wieliczka, październik 2025 r.

Zamawiający:

**Miasto i Gmina Wieliczka
ul. Powstania Warszawskiego 1
32-020 Wieliczka**

Wykonawca:

mgr inż. Leszek Sobstyl

Spis treści

1. Wstęp	4
1.1. Cel, zakres i podstawy prawne.....	4
2. Charakterystyka Miasta i Gminy Wieliczka	5
2.1. Położenie	5
2.2. Walory przyrodnicze	6
2.3. Jakość powietrza	20
2.4. Zagrożenia hałasem	25
2.5. Natężenia pól elektromagnetycznych.....	28
2.6. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych	30
3. Stopień realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2023-2024	35
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2023-2024	45
5. Spis tabel i rysunków	48

1. Wstęp

1.1. Cel, zakres i podstawy prawne

Za cel niniejszego opracowania postawiono dokonanie oceny efektów realizacji zadań określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” (przyjętym uchwałą Nr XXXVIII/510/2022 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 14 lutego 2022 r.) – w dalszej części opracowania zwanym Programem – w **ostatnich dwóch latach jego realizacji tj. w okresie od 2023 do 2024 r.**

Wymóg sporządzania przez organ wykonawczy gminy raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska oraz przedstawiania tego raportu radzie gminy określono w art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.). Raport taki organ wykonawczy gminy jest obowiązany wykonywać co dwa lata.

Opracowując niniejszy raport korzystano z danych udostępnionych przez Urząd Miasta i Gminy Wieliczka, jak również z ogólnodostępnych źródeł takich jak: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Urząd Statystyczny w Krakowie, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Przygotowany dokument pozwala ocenić prowadzone działania z zakresu ochrony środowiska oraz określić, czy ich realizacja jest zgodna z celami wyznaczonymi w Programie. Raport przez to stanowi próbę odpowiedzi na pytanie, które z podjętych działań i w jakim stopniu przyczyniły się do ochrony/poprawy stanu środowiska i jego poszczególnych elementów tj.: flory, fauny, krajobrazu, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby, powietrza atmosferycznego itd. Ważnym aspektem sprawy jest również fakt, że Program Ochrony Środowiska, którego ocenę realizacji podjęto w niniejszym raporcie, stanowi część i zarazem konkretyzację Polityki Ekologicznej Państwa, tyle, że realizowanej właśnie na poziomie gminnym.

Wobec braku wytycznych ministerialnych odnośnie struktury raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska, układ niniejszego opracowania nawiązuje wprost do samego Programu oraz do raportu z jego realizacji w latach 2021-2022. Opracowanie to jest bowiem ściśle związane z ww. dokumentami i stanowi naturalną kontynuację oceny realizacji Programu, tyle, że dotyczącą lat 2023-2024 i uwzględniającą głównych Odbiorców raportu: Radę Miejską w Wieliczce, Mieszkańców Miasta i Gminy Wieliczka, jednostki samorządowe szczebla nadrzędnego itd.

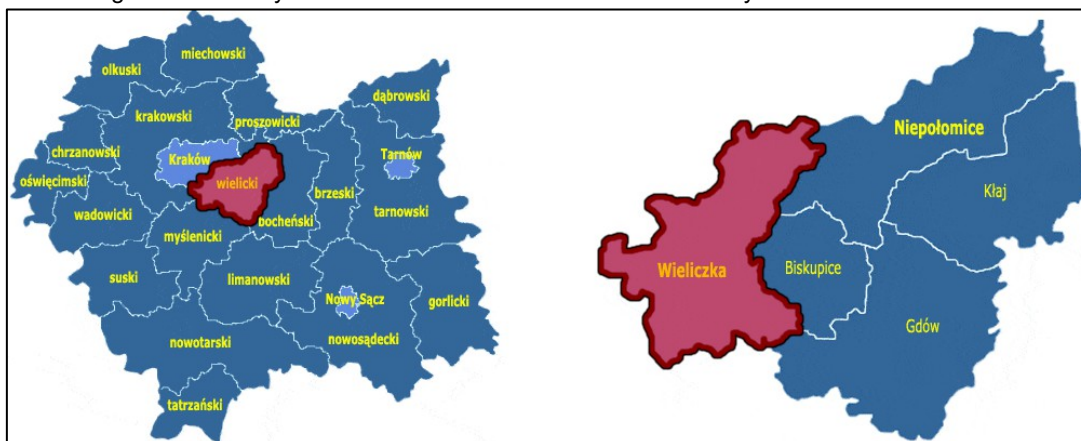
2. Charakterystyka Miasta i Gminy Wieliczka

2.1. Położenie

Jak zapisano w Programie, Miasto i Gmina Wieliczka jest gminą miejsko-wiejską położoną w centralnej części województwa małopolskiego, w powiecie wielickim, w aglomeracji krakowskiej. Obszar jednostki położony jest w dorzeczu rzek Raby, Wilgi i Serafy, które wpływają do Wisły, stanowiącej północną granicę miasta i gminy. Siedzibą władz jest Miasto Wieliczka, w którym znajdują się również władze powiatu wielickiego. Jednostka samorządowa podzielona jest na miasto, złożone z 9 osiedli (Bogucice, Kościuszki-Przyszłość-Szymanowskiego, Krzyszkowice, Lekarka, Ogrodowe, Sienkiewicza-Asnyka-W. Pola, Śródmieście, Zadory, Zdrojowe) oraz 29 sołectw (Brzegi, Byszyce, Chorągiewka, Czarnochowice, Dobranowice, Golkowice, Gorzków, Grabie, Grajów, Grabówki, Jankówka, Janowice, Kokotów, Koźmice Małe, Koźmice Wielkie, Lednica Górna, Mała Wieś, Mietniów, Pawlikowice, Podstolice, Raciborsko, Rożnowa, Siercza, Strumiany, Sułków, Sygnezów, Śledziejowice, Węgrzce Wielkie oraz Zabawa).

Rysunek 1. Położenie Miasta i Gminy Wieliczka na tle województwa małopolskiego i powiatu wielickiego

Źródło: Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024

z perspektywą do roku 2028

Miasto i Gmina Wieliczka sąsiaduje z:

- miastem Kraków, miasto na prawach powiatu, województwo małopolskie,
- gminą miejsko-wiejską Niepołomice, powiat wielicki, województwo małopolskie,
- gminą wiejską Biskupice, powiat wielicki, województwo małopolskie,
- gminą wiejską Gdów, powiat wielicki, województwo małopolskie,
- gminą miejsko-wiejską Dobczyce, powiat myślenicki, województwo małopolskie,
- gminą wiejską Siepraw, powiat myślenicki, województwo małopolskie,
- gminą miejsko-wiejską Świątniki Górne, powiat krakowski, województwo małopolskie.

Miasto i Gmina Wieliczka posiada dogodne położenie komunikacyjne. Miasto pełni funkcję lokalnego węzła komunikacji drogowej: krzyżują się tutaj szlaki komunikacyjne łączące Wieliczkę z Krakowem, Niepołomicami, Gdowem

i Dobczycami. Układ drogowy na terenie miasta i gminy tworzą:

- autostrada A4,
- droga krajowa DK94, będąca trasą alternatywną dla autostrady A4, która stanowi główny szlak komunikacyjny na terenie Miasta i Gminy Wieliczka,
- droga wojewódzka DW964 – Biskupice Radłowskie,
- droga wojewódzka DW966 relacji Wieliczka – Tymowa,
- drogi powiatowe oraz drogi gminne i wewnętrzne.

Przez teren Miasta i Gminy Wieliczka przebiegają następujące linie kolejowe:

- linia kolejowa nr 91 relacji Kraków – Medyka (przejście graniczne z Ukrainą), ze stacjami Kokotów i Węgrzce Wielkie,
- linia kolejowa nr 109 relacji Kraków – Wieliczka, ze stacjami: Wieliczka Rynek – Kopalnia, Wieliczka Park oraz Wieliczka Bogucice.

2.2. Formy ochrony przyrody

W myśl art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) w Polsce są nimi:

- parki narodowe,
- rezerваты przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Zgodnie z aktualnymi danymi z Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody, opublikowanego przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, na obszarze Miasta i Gminy Wieliczka znajdują się:

- Rezerwat przyrody „Groty Kryształowe”,
- 40 stanowisk dokumentacyjnych,
- 33 pomniki przyrody,
- 5 użytków ekologicznych.

Rezerwat przyrody Groty Kryształowe - obszar o powierzchni 1,04 ha, uznany za rezerwat przyrody na podstawie zarządzenia nr 30/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 14 listopada 2011 r. w *sprawie rezerwatu przyrody Groty Kryształowe* (wcześniej aktem prawnym obowiązującym w tym zakresie było rozporządzenie Nr 84/2000 Wojewody Małopolskiego z dnia 11 września 2000 r. w *sprawie uznania za rezerwat przyrody*, które utraciło moc z dniem wejścia w życie powołanego zarządzenia nr 30/11 RDOŚ w Krakowie). Zgodnie z § 3 ww. zarządzenia nr 30/11 „celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dziedzictwa geologicznego w postaci podziemnych komór o ścianach obrosłych kryształami halitu o unikatowej

wartości mineralogicznej, wraz z ich otoczeniem, stanowiącym fragment skomplikowanej budowy geologicznej mioceńskiego złoża wielickiego”. Jest to pierwszy w Polsce podziemny rezerwat przyrody nieożywionej. Utworzono go w całości w Kopalni Soli w Wieliczce, która wpisana została na *Listę światowego dziedzictwa UNESCO*. Dla rezerwatu „Groty Kryształowe” ustanowiony został plan ochrony - zarządzenie nr 9/11 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 31 marca 2011 r. w *sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Groty Kryształowe”*.

Tabela 1. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Groty Kryształowe”

Rodzaj rezerwatu	przyrody nieożywionej
Typ rezerwatu	geologiczny i glebowy
Podtyp rezerwatu	skał, minerałów, osadów, gleb i wydm
Typ ekosystemu	skalny
Podtyp ekosystemu	skał osadowych

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Stanowiska dokumentacyjne

Zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* „**stanowiskami dokumentacyjnymi** są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt”.

Na terenie Miasta i Gminy Wieliczka utworzono 40 stanowisk dokumentacyjnych. Wszystkie obejmują wyrobiska podziemne. Oto ich szczegółowy wykaz:

Tabela 2. Wykaz stanowisk dokumentacyjnych na terenie Miasta i Gminy Wieliczka

Lp.	Nazwa	Kategoria	Rodzaj stanowiska	Powierzchnia	Charakterystyka geologiczna	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
1.	35.A/1	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0186	Osady złoża bryłowego między fałdem południowym a środkowym - złoża bryłowe z podstawowym typem soli laminowanej	Poziom I „Bono” - odcinek o długości ok. 150 m, łączący szyb Daniłowicza i komorę Janowice	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
2.	35.A/2	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0528	Osady złoża pokładowego - fałd środkowy, odsłonięcia różnych odmian soli spiżowej łuski centralnej złoża pokładowego	Poziom I „Bono” - odcinek o długości 190 m, łączący komorę Spalona z komorą Piaskowa Skała	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
3.	35.A/3	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0443	Osady złoża bryłowego między fałdem południowym a środkowym - odsłonięcie różnych form utworów złoża bryłowego	Poziom I „Bono”, chodnik Kunegunda - odcinek o długości 180 m, od podszybia Kingi do komory Kazimierza Wielkiego	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
4.	35.A/4	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0103	Osady złoża pokładowego - fałd środkowy - odsłonięcie kompletnego przekroju przez łuskę centralną złoża pokładowego w cięciu na poziomie II wyższym	Poziom II wyższy im. Braci Markowskich - odcinek o długości ok. 60 m, od komory Piaskowa Skała do kaplicy Św. Krzyża	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
5.	35.A/5	naturalne	wyrobisko podziemne	0,019	Osady złoża bryłowego między fałdem południowym a środkowym - odsłonięcie kontaktów brył soli zielonej oraz soli lodowej (szczególnej odmiany soli zielonej)	Poziom II wyższy im. Braci Markowskich - odcinek o długości ok. 120 m, od kaplicy Bł. Kingi do komory Jeziora Barącza	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
6.	35.A/6	naturalne	wyrobisko podziemne	0,726	Kontakt złoża pokładowego i bryłowego - odsłonięcia centralnej i północnej łuski złoża pokładowego oraz otaczających je utworów złoża bryłowego (wzorcowy profil geologiczny podpiętra wielician)	Poziom II niższy im. Adama Mickiewicza - poprzeczna Rarańcza na odcinku o długości ok. 240 m (od skrzyżowania z podłużnią Rarańcza w kierunku północnym, od podłużni Modena).	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)

Lp.	Nazwa	Kategoria	Rodzaj stanowiska	Powierzchnia	Charakterystyka geologiczna	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
7.	35.B/1	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0149	Osady złoża bryłowego między fałdem południowym a środkowym - odsłonięcie typowego wykształcenia utworu bryłowego złoża solnego Wieliczki	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment chodnika Pistek, o długości ok. 36 m. od szybu Kingi	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
8.	35.B/2	naturalne	wyrobisko podziemne	0,198	Osady złoża bryłowego między fałdem południowym a środkowym - odsłonięcia fragmentu złoża bryłowego o wyrażnieolistostromowym pochodzeniu	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - południowy ocios chodnika Pistek na odcinku 52 m (45-97 m od szybu Kingi).	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
9.	35.B/3	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0897	Osady złoża bryłowego między fałdem południowym a środkowym - odsłonięcia powierzchni granicznych dużych brył soli zielonej oraz skał płonnych górotworu bryłowego	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment chodnika Pistek oraz komory Galicja i Pistek na odcinku 110 m (120-130 m od szybu Kingi)	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
10.	35.B/4	naturalne	wyrobisko podziemne	0,323	Kontakt złoża pokładowego i bryłowego - rzadko spotykane w kopalni odsłonięcie powierzchni granicznej złoża bryłowego z widocznymi wypreparowanymi z ilowca kryształami halite	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment chodnika Pistek o długości ok. 40 m, od komory Pistek w kierunku poprzeczni Kaniów	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
11.	35.B/5	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0053	Osady złoża pokładowego - fałd środkowy - odsłonięcia zjawisk mikrotektoniki w przerostach płonnych kompleksu soli spiżowej	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment chodnika Pistek o długości ok. 25 m (ok. 45 m od skrzyżowania z poprzeczną Kaniów)	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
12.	35.B/6	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0315	Osady złoża pokładowego - fałd środkowy odsłonięcia profilu złoża pokładowego, od soli zielonych pokładowych, przez pokład soli szybikowej, do kompleksu soli spiżowej	Poziom III im. Juliusz Słowackiego - fragment podłużni Hauer o długości ok. 90 m (od skrzyżowania z poprzeczną Weimar do skrzyżowania z poprzeczną Maria Teresa)	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)

Lp.	Nazwa	Kategoria	Rodzaj stanowiska	Powierzchnia	Charakterystyka geologiczna	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
13.	35.B/7	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0111	Osady złoża pokładowego - fałd środkowy odsłonięcia, stanowiące przykład zaburzeń mikrotektonicznych występujących w obrębie kompleksu soli spiżowej	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment podłżni Hauer o długości ok. 30 m, za skrzyżowaniem z poprzeczną Maria Teresa	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
14.	35.B/8	naturalne	wyrobisko podziemne	0,1309	Osady złoża bryłowego, między fałdem środkowym a północnym - odsłonięcie utworów złoża bryłowego wypełniających zagłębienie pomiędzy łuską centralną i północną złoża pokładowego, charakteryzujące się obecnością dużych brył soli zielonej	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment podłżni Hauer o długości ok. 200 m, od komory Denko do komory Brygida	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119).
15.	35.B/9	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0919	Osady złoża pokładowego - fałd środkowy - odsłonięcie struktur tektonicznych występujących w kompleksie soli spiżowej. Uatrakcyjnieniem odsłonięć są walory widokowe rejonu szybika Koberwein, gdzie stały dopływ solanki umożliwia obserwację wzrostu wtórnych nacieków solnych	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment podłżni Hauer o długości ok. 240 m, od komory Gaisruck od poprzeczni August	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
16.	35.B/10	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0528	Osady złoża pokładowego - fałd północny - odsłonięcia stanowią interesujący przegląd utworów złoża pokładowego łuski północnej, pod względem litologicznym i strukturalnym	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment poprzeczni August o długości ok. 155 m, od podłżni Hauer do podłżni Geramb	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
17.	35.B/11	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0342	Tektonika złoża pokładowego - fałd północny - odsłonięcia stylu tektoniki fałdowej złoża pokładowego charakterystycznego dla wschodniej części kopalni	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - komora Margielnik	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
18.	35.B/12	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0216	Tektonika złoża pokładowego - fałd północny - stanowisko prezentuje dalszy ciąg profilu odsłoniętego w poprzeczni August. W tej części odsłaniają się sole zielone pokładowe, sól szybkowa i kompleks soli spiżowej. Widoczne są tu elementy tektoniki fałdowej złoża	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment poprzeczni August o długości ok. 110 m, od podłżni Geramb do kanału Leopolda	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)

Lp.	Nazwa	Kategoria	Rodzaj stanowiska	Powierzchnia	Charakterystyka geologiczna	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
					pokładowego, związane z jednostką tektoniczną kopuły Grot Krysztalowych		
19.	35.B/13	naturalne	wyrobisko podziemne	0,5281	kontakt złoża pokładowego i bryłowego - odsłonięcia utworów złoża pokładowego łuski północnej tworzących tu charakterystyczną formę tektoniczną zwaną kopułą Groty Krysztalowej	Poziom III - II niższy - kanał Leopolda o długości ok. 600 m, między poprzeczną August i poprzeczną Schwind	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
20.	35.B/14	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0205	Osady złoża pokładowego - fałd północny - odsłonięcia utworów złoża pokładowego północnego skłonu kopuły Grot Krysztalowych. Odsłonięcia te stanowią wprowadzenie do geologii Grot Krysztalowych	Poziom II niższy im. Adama Mickiewicza - fragment trasy o długości ok. 90 m, biegnącej od schodów z poprzeczni Schiwno do komory Baum, przed wejściem do Grot Krysztalowych	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
21.	35.B/15	naturalne	wyrobisko podziemne	0,025	Osady złoża pokładowego - fałd środkowy - odsłonięcia utworów złoża bryłowego i łuski środkowej złoża pokładowego	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment poprzeczni Kaniów o długości ok. 350 m, na odcinku od szybu Daniłowicza do podłużni Hauer	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
22.	35.B/16	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0531	Osady złoża pokładowego kopuły Grot Krysztalowych - skłon północny i zachodni - odsłonięcia utworów złoża bryłowego i pokładowego najwyższej części kopuły Grot Krysztalowych	Poziom II wyższy im. Braci Markowskich - rejon na południe od Grot Krysztalowych - chodnik odkrywkowy poprzeczny z komory Ferro Górna, w kierunku południowym, komora Ferro Górna podłużnia i chodnik przekątny Ferro	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
23.	35.B/17	naturalne	wyrobisko podziemne	0,3055	Osady złoża pokładowego kopuły Grot Krysztalowych - skłon zachodni - odsłonięcia utworów złoża pokładowego obrazujące charakter tektoniczny kopuły Grot Krysztalowych	Poziom II wyższy im. Braci Markowskich - rejon na południowy zachód od Grot Krysztalowych - komora Hrdina, Poprzeczna Hrdina, rejon komory Ferro Dolna	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119).
24.	35.B/18	naturalne	wyrobisko podziemne	0,2569	Kontakt złoża pokładowego i bryłowego w zachodniej części kopuły Grot Krysztalowych - odsłonięcia stropowej części złoża pokładowego i jego kontaktów	Poziom II wyższy im. Braci Markowskich - rejon na zachód od Grot Krysztalowych - komora Schmidt południowa, poprzeczna	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów</i>

Lp.	Nazwa	Kategoria	Rodzaj stanowiska	Powierzchnia	Charakterystyka geologiczna	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
					ze złożem bryłowym, a także typowego dla otoczenia Grot Kryształowych profilu złoża bryłowego	Schmidt, na odcinku od komory Schmidt południowa po tamę betonową na północ, zamykającą dopływ wody po zawale północnej komory Schmidt	<i>geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
25.	35.B/19	naturalne	wyrobisko podziemne	0,111	Kontakt złoża pokładowego i bryłowego z gipsowo-iłową otuliną górotworu - odsłonięcia utworów północnej, wschodniej i zachodniej części kopuły Grot Kryształowych	Poziom II wyższy im. Braci Markowskich - rejon na południe od Grot Kryształowych - poprzecznia Baum oraz podłużnia Baum, na odcinku od poprzeczni Schmidt do tamy kłocowej	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
26.	35.B/20	naturalne	wyrobisko podziemne	0,1266	Osady złoża pokładowego kopuły Grot Kryształowych - skłon północno-wschodni - odsłonięcia obrazujące budowę północno-wschodniej części kopuły Grot Kryształowych, zawierające także skupienia uwęglonej flory miocenijskiej	Rejon komory Munch, na wschód od Grot Kryształowych, zlokalizowany między poziomem II wyższym a II niższym	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
27.	35.B/21	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0546	Osady złoża pokładowego kopuły Grot Kryształowych, marginalna część skłonu północno-wschodniego - odsłonięcia zjawisk erozji złoża, wzdłuż jego kontaktu z utworami spągowymi, odsłonięcia piaskowca podsolnego oraz iłowca marglistego warstw skawińskich, z wkładką tufitu amfibolitowego	Poziom II niższy im. Adama Mickiewicza - rejon na wschód od Grot Kryształowych - północna część poprzeczni 2-392, podłużnia północna z poprzeczni 2-392 oraz poprzeczni i pochylni na północ od pochylni Munch	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
28.	35.B/22	naturalne	wyrobisko podziemne	0,5365	Kontakt złoża pokładowego ze złożem bryłowym i osadami spągowymi górotworu - odsłonięcia profilu utworów złoża pokładowego oraz zjawisk erozji złoża, dokumentujące proces powstawania Grot Kryształowych	Poziom II niższy im. Adama Mickiewicza - fragment poprzeczni Schwind o długości ok. 300 m, na odcinku od skrzyżowania z podłużnią Schwind do rejonu schodów pod Grotami Kryształowymi	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
29.	35.B/23	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0719	Osady spągowe górotworu - podłoże Kopuły Grot Kryształowych - odsłonięcia utworów wypełniających jądro kopuły Grot Kryształowych, obrazujące ich charakter litologiczny, styl budowy tektonicznej oraz wodonośność tej części górotworu	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - poprzecznia Karol Marek o długości ok. 330 m, od szybika Schwind na południu do podłużni Karol Marek na północy	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)

Lp.	Nazwa	Kategoria	Rodzaj stanowiska	Powierzchnia	Charakterystyka geologiczna	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
30.	35.B/24	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0363	Kontakt złoża pokładowego i bryłowego - południowo-zachodni skłon kopuły Grot Krysztalowych - odsłonięcia profilu utworów złoża pokładowego, ze szczególnym uwzględnieniem klasycznego profilu pokładu soli szybkowej	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - poprzeczna Franciszek Muller, od szybika Schwind do ok. 60 m na południe od podłuzni Plener	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
31.	35.B/25	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0582	Osady złoża bryłowego na północ od łuski północnej - odsłonięcia stanowiące przegląd podstawowych cech górotworu bryłowego	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - poprzeczna Albrecht, od podłuzni Karol do ok. 170 m na południe	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
32.	35.B/26	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0543	Kontakt złoża pokładowego i bryłowego - odsłonięcia utworów złoża bryłowego oraz stropowych partii złoża pokładowego. Ze względu na bliskość szybów Regis, Daniłowicz i odsłonięcie dużych fragmentów ociosów jest to wyjątkowo cenny obiekt	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - poprzeczna Albrecht, od podłuzni Karol do ok. 170 m na południe	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
33.	35.B/27	naturalne	wyrobisko podziemne	0,3408	Kontakt złoża pokładowego i bryłowego - odsłonięcia utworów złoża bryłowego oraz (fragmentaryczne) utworów łuski północnej złoża pokładowego	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - poprzeczna Walczyn na odcinku około 300 m, zlokalizowanym pomiędzy podłuznią Ferdynand d'Este a podłuznią Hauer, wraz z komorą Hrdina	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
34.	35.B/28	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0998	Osady złoża bryłowego na północ od fałdu północnego - odsłonięcia soli zielonej laminowanej złoża bryłowego z rzadko spotykanymi zaburzeniami tektonicznymi	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment podłuzni Ferdynand d'Este na odcinku ok. 380 m, od poprzeczni Walczyn do podszybia szybu Lois	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
35.	35.B/29	naturalne	wyrobisko podziemne	0,1571	Osady złoża bryłowego na północ od fałdu północnego - odsłonięcia utworów złoża bryłowego z uwzględnieniem kontaktu sedimentacyjnego soli zielonej bryłowej z solą wielkoziarnistą	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - poprzeczna Wessel i komora Jeziora Wessel	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
36.	35.B/30	naturalne	wyrobisko	0,1032	Osady złoża pokładowego Łuski północnej -	Poziom III im. Juliusza	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody

Lp.	Nazwa	Kategoria	Rodzaj stanowiska	Powierzchnia	Charakterystyka geologiczna	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
			podziemne		odsłonięcie utworów złoża pokładowego, a w szczególności kompleksu soli spiżowych z charakterystycznym zafałdowaniem i złuskowanym przerostem centralnym. Ważnym odsłonięciem jest również antyklinalne wypiętrzenie spągu złoża pokładowego, powyżej którego pojawiają się ilowce margliste zaliczane do warstw skawińskich	Słowackiego - poprzecznia Prokopowicz o długości ok. 370 m. Poprzecznia Prokopowicz jest fragmentem północnej trasy dojścia do Grot Kryształowych. Jest ona zarazem łącznikiem między trasą północną i południową wiodącą do Grot	Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119).
37.	35.C/1	naturalne	wyrobisko podziemne	0,2761	Osady złoża pokładowego - fałd północny - odsłonięcie kompleksu soli spiżowej łuski północnej złoża pokładowego	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment poprzeczni Kaniów, komory Russeger i podłużnia Russeger do poprzeczni Maria Teresa - długość stanowiska ok. 190 m	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
38.	35.C/2	naturalne	wyrobisko podziemne	0,407	Osady złoża pokładowego i bryłowego - odsłonięcie kompleksu soli spiżowej łuski północnej złoża pokładowego oraz utworów złoża bryłowego	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - fragment poprzeczni Maria Teresa o długości ok. 160 m	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
39.	35.C/3	naturalne	wyrobisko podziemne	0,0608	Złoże bryłowe na północ od fałdu północnego - zbiór najciekawszych okazów geologicznych i paleontologicznych znalezionych w wielickim złożu soli	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - komora Maria Teresa III, ok. 140 m (w linii prostej) na północny wschód od szybu Daniłowicza	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)
40.	35.C/4	naturalne	wyrobisko podziemne	0,2041	Osady złoża bryłowego na północ od fałdu północnego - odsłonięcia utworów złoża bryłowego	Poziom III im. Juliusza Słowackiego - wyrobiska w rejonie poprzeczni Kaniów, podłużni Karol i poprzeczni Russeger, zamykające odsłonięcia utworów złoża bryłowego	Rozporządzenie Nr 10 Wojewody Krakowskiego z dnia 6 grudnia 1997 r. <i>w sprawie objęcia ochroną prawną, w formie stanowisk dokumentacyjnych obiektów geologicznych w Kopalni Soli Wieliczka.</i> (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 21, poz. 119)

Źródło: GDOŚ, *Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody*, <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Użytki ekologiczne

Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody „użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania”.

Na terenie Miasta i Gminy Wieliczka zlokalizowanych jest 5 użytków ekologicznych. Oto ich wykaz:

Tabela 3. Charakterystyka użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Wieliczka

Lp.	Rodzaj	Powierzchnia [ha]	Ochrona	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
1.	Siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków; „Las Krzyszkowicki”	33,95	Zachowanie wielogatunkowego lasu grądowego z bardzo bogatymi stanowiskami roślin chronionych i reliktowymi stanowiskami gatunków górskich	Oddział 24 Nadleśnictwa Myślenice, w skład którego wchodzi pododdział a, oderwany od pozostałej części oddziału, oraz pododdziały: b, c, d, f, g; położony w mieście i gminie Wieliczka przy południowej granicy Krakowa, na południe od osiedla Rząka dz. ewid. nr 1/8 oraz 160/2	Rozporządzenie Nr 33 Wojewody Krakowskiego z dn. 24 listopada 1998 r. w sprawie uznania i objęcia ochroną prawną, w formie użytków ekologicznych, obszarów na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krak. z 06.12.1998 r. Nr 29, poz. 244)
2.	Siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków; „Dolina Wilgi”	56,39	Ochrona mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk rzadkich lub chronionych gatunków roślin i zwierząt, ich ostoi oraz miejsc rozmnażania lub miejsc sezonowego przebywania jako dobra istotnego dla całej Gminy Wieliczka	Położony na obszarze miejscowości Golkowice, Grabówki, Podstolice, Janowice, Sygnezów i Koźmice Wielkie w gminie Wieliczka, stanowiący koryto rzeki Wilgi z przylegającymi zadrzewieniami oraz obszarami bezpośrednio przylegającymi do zadrzewionego koryta rzeki Wilgi	Uchwała Nr LIX/841/2023 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 19 września 2023 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Dolina Wilgi” na terenie gminy Wieliczka (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2023 r. poz. 6345)
3.	Torfowisko; „Las i stawy na Grabówkach”	11,8	Ochrona siedlisk podmokłych oraz lasu będącego miejscem występowania chronionych gatunków: roślin, owadów, płazów i	Na terenie gminy Wieliczka obejmującym działki jednostki ewidencyjnej Wieliczka - C obszar Grabówki Nr 229/3, 229/5, 229/8	Uchwała Nr XLIII/317/2005 Rady Miejskiej w Wieliczce z dn. 18 lipca 2005 r. w sprawie: ustanowienia użytku ekologicznego „Las i stawy na Grabówkach” (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 12.10.2005 r. Nr 551, poz. 3888)

Lp.	Rodzaj	Powierzchnia [ha]	Ochrona	Lokalizacja	Akt prawny o utworzeniu
			ptaków		zmieniona Uchwałą Nr XV/189/2008 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 4 marca 2008 r. w sprawie zniesienia ochrony części obszaru uznanego za użytek ekologiczny „Las i stawy na Grabówkach” (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 27.03.2008 r. Nr. 215, poz. 1360)
4.	Siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków; Obszar łęgowy ptactwa wodnego - duża i mała wyspa	10,04	Zachowanie naturalnych miejsc lęgowych rybitw i ptactwa wodnego oraz ochrona ze względów naukowych, dydaktycznych i przyrodniczych istniejącej flory i fauny; Położony na terenie wypełnionym wodą - wyrobiska poeksploatacyjne kruszywa naturalnego	Położony w miejscowości Brzegi, miasto i gmina Wieliczka, powiat wielicki	Uchwała Nr XXVI/316/2016 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 27 października 2016 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2016 r. poz. 6329)
5.	„Las Winny” w Dobranowicach; Leśne siedliska przyrodnicze	13,32	Celem ochrony użytku jest zachowanie występujących w obrębie ostoi Las Winny w Dobranowicach zwartego kompleksu siedlisk leśnych: buczyny karpackiej oraz grądu subkontynentalnego, dla ochrony ich wartości przyrodniczej oraz krajobrazowej jako dobra istotnego dla miasta i gminy Wieliczka	Na terenie gminy Wieliczka w miejscowości Dobranowice dz. ewid. nr 279	Uchwała Nr XXXI/385/2021 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie utworzenia użytku ekologicznego „Las Winny” w Dobranowicach (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2021 r. poz. 3429)

Źródło: GDOŚ, Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Pomniki przyrody

Definicja zawarta w art. 40 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody określa, że „pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie. Na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu”.

Według danych zawartych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (rejestr pomników przyrody) na terenie Miasta i Gminy Wieliczka znajdują się 33 pomniki przyrody. Oto ich wykaz:

Tabela 4. Wykaz pomników przyrody na terenie Miasta i Gminy Wieliczka

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt(y) prawny(e) o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu
1.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb - <i>Quercus sp.</i> Wysokość [m]:19 Pierśnica [cm]:146 Obwód [cm]:459	Gorzków- Czarnociny, w obrębie zabudowań gospodarskich, obok drogi	- Decyzja RL-op-8311/218/70 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie Wydział Rolnictwa i Leśnictwa z dnia 02.11.1970 roku Uznanie za pomnik przyrody, - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997)
2.	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa - <i>Tilia sp.</i> Wysokość [m]:17 Pierśnica [cm]:169 Obwód [cm]:531	Grajów, na pagórku nad drogą	- Decyzja RL-op-8311/217/70 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie Wydział Rolnictwa i Leśnictwa z dnia 02.11.1970 roku Uznanie za pomnik przyrody, - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06-02-1997)
3.	Jednoobiektowy	Głaz narzutowy	na głazie napis „1863”	Raciborsko, w parku, 3m od budynku mieszkalnego	- Decyzja RL-op-8311/131/67 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 16.10.1967 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody, - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06-02-1997)
4.	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa - <i>Tilia sp.</i> Wysokość [m]:15 Pierśnica [cm]:110 Obwód [cm]:346	Siercza, na granicy wsi, przy budynku 91, w otoczeniu kapliczki	- Decyzja RL-op-8311/83/69 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 12.06.1969 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody, - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06-02-1997)
5.	Jednoobiektowy	Drzewo	Grusza - <i>Pyrus sp.</i> Wysokość [m]:15 Pierśnica [cm]:132 Obwód [cm]:415	Siercza, za kaplicą	- Decyzja RL-op-8311/86/69 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 12.06.1969 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, za okres 2023-2024

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt(y) prawny(e) o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu
					(Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06-02-1997)
6.	Jednoobiektowy	Drzewo	Buk - <i>Fagus sp.</i> Wysokość [m]:23 Pierśnica [cm]:134 Obwód [cm]:421	Siercza, u podnóża stoku, w centralnej części parku	- Decyzja RL-op-8311/87/69 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 12.06.1969 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06-02-1997)
7.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb - <i>Quercus sp.</i> Wysokość [m]:22 Pierśnica [cm]:137 Obwód [cm]:430	Siercza, w zadrzewieniu parkowym, na skraju lekkiego skłonu na zachód	- Decyzja RL-op-8311/88/69 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 12.06.1969 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06-02-1997)
8.	Jednoobiektowy	Drzewo	Klon - <i>Acer sp.</i> Wysokość [m]:20 Pierśnica [cm]:89 Obwód [cm]:280	Siercza, na zieleńcu, na dziedzińcu klasztoru	- Decyzja RL-op-8311/89/69 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 12.06.1969 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06-02-1997)
9.	Jednoobiektowy	Drzewo	Surmia wielkokwiatowa (Katalpa wielkokwiatowa) <i>Catalpa speciosa</i> Wysokość [m]:7 Pierśnica [cm]:66 Obwód [cm]:207	Wieliczka, w ogrodzie obok zamku	Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, pozycja 13)
10.	Jednoobiektowy	Drzewo	Tulipanowiec - <i>Liriodendron sp.</i> Wysokość [m]:18 Pierśnica [cm]:84 Obwód [cm]:264	Wieliczka, w ogrodzie obok zamku	Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, pozycja 13)
11.	Jednoobiektowy	Drzewo	Buk - <i>Fagus sp.</i> Wysokość [m]:21 Pierśnica [cm]:111 Obwód [cm]:349	Wieliczka, w zadrzewieniu parkowym	Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, pozycja 13)

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028”, za okres 2023-2024

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt(y) prawny(e) o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu
12.	Jednoobiektowy	Drzewo	Wiąz - <i>Ulmus sp.</i> Wysokość [m]:20 Pierśnica [cm]:145 Obwód [cm]:456	Wieliczka, w zadrzewieniu parkowym	Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, pozycja 13)
13.	Jednoobiektowy	Drzewo	Buk - <i>Fagus sp.</i> Wysokość [m]:15 Pierśnica [cm]:145 Obwód [cm]:456	Śledziejowice, w zadrzewieniu parkowym, na trawniku przed dworem	- Decyzja Rol.VIII-5/18/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 21.02.1966 roku - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
14.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb - <i>Quercus sp.</i> Wysokość [m]:18 Pierśnica [cm]:217 Obwód [cm]:682	Śledziejowice, w zadrzewieniu parkowym, przy dworze na trawniku	- Decyzja Rol.VIII-5/18/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 21.02.1966 roku - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
15.	Jednoobiektowy	Drzewo	Grujecznik japoński - <i>Cercidiphyllu m japonicum</i> Wysokość [m]:20 Pierśnica [cm]:169 Obwód [cm]:531	Śledziejowice, w zadrzewieniu parkowym, przy dworze na trawniku	- Decyzja Rol.VIII-5/18/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 21.02.1966 roku - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
16.	Jednoobiektowy	Drzewo	Młorząd - <i>Ginkgo sp.</i> Wysokość [m]:21 Pierśnica [cm]:80 Obwód [cm]:251	Śledziejowice, w zadrzewieniu parkowym, przy dworze na trawniku	- Decyzja Rol.VIII-5/18/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 21.02.1966 roku - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
17.	Jednoobiektowy	Drzewo	Cypryśnik grochowy - <i>Chamaecypari s pisifera</i> Wysokość [m]:18 Pierśnica [cm]:135 Obwód [cm]:424	Śledziejowice, w zadrzewieniu parkowym, przy dworze na trawniku	- Decyzja Rol.VIII-5/18/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 21.02.1966 roku - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
18.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]:24 Pierśnica [cm]:148 Obwód [cm]:484	Śledziejowice, w zadrzewieniu parkowym, na skłonie tarasu, 15 m od cieku	- Decyzja Rol.VIII-5/18/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 21.02.1966 roku - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
19.	Jednoobiektowy	Drzewo	Magnolia drzewiasta -	Śledziejowice,	- Decyzja Rol.VIII-5/18/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028”, za okres 2023-2024

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt(y) prawny(e) o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu
			<i>Magnolia acuminata</i> Wysokość [m]:24 Pierśnica [cm]:126 Obwód [cm]:396	w zadrzewieniu parkowym, na skraju polany	w Krakowie z dnia 21.02.1966 roku - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
20.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb - <i>Quercus sp.</i> Wysokość [m]:22 Pierśnica [cm]:191 Obwód [cm]:600	Śledziejowice, w zadrzewieniu parkowym, na skraju polany	- Decyzja Rol.VIII-5/18/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 21.02.1966 roku - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
21.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb - <i>Quercus sp.</i> Wysokość [m]:23 Pierśnica [cm]:169 Obwód [cm]:531	Śledziejowice, w zadrzewieniu parkowym, przy ścieżce gruntowej na skraju skłonu tarasu (dolina ciek)	- Decyzja Rol.VIII-5/18/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 21.02.1966 roku - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
22.	Jednoobiektowy	Drzewo	Buk - <i>Fagus sp.</i> Wysokość [m]:28 Pierśnica [cm]:131 Obwód [cm]:412	Śledziejowice, w zadrzewieniu parkowym, na skłonie doliny ciek (15m do ciek)	- Decyzja Rol.VIII-5/18/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 21.02.1966 roku - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
23.	Jednoobiektowy	Drzewo	Wiąz - <i>Ulmus sp.</i> Wysokość [m]:23 Pierśnica [cm]:121 Obwód [cm]:380	Śledziejowice, w zadrzewieniu parkowym, przy ścieżce gruntowej	- Decyzja Rol.VIII-5/18/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 21.02.1966 roku - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
24.	Wieloobiektowy	Aleja	zadrzewienie w formie małego drzewostanu, przechodzące go w aleję; Aleja 51 Dębów - <i>Quercus sp.</i>	Śledziejowice, na pld.-zach. od dworu	- Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.)
25.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]:23 Pierśnica [cm]:118 Obwód [cm]:371	Wieliczka , na placu przykościelnym oo. Franciszkanów	- Rozporządzenie nr 31 Wojewody Krakowskiego z dnia 16.11.1998 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj. Krakowskiego Nr 28, poz. 238 z dnia 16.11.1998 r.)

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, za okres 2023-2024

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt(y) prawny(e) o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu
26.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]:17 Pierśnica [cm]:100 Obwód [cm]:314	Wieliczka, w narożniku działki, przy ul. Kraszewskiego 15	- Rozporządzenie Nr 7 Wojewody Małopolskiego z dnia 13.04.2004 roku w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz uchylecia uznania za pomniki przyrody na terenie województwa małopolskiego (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego Nr 85, poz. 1086 z dnia 23.04.2004 r.)
27.	Jednoobiektowy	Drzewo	Miłorząb dwukłapowy (Miłorząb chiński, Miłorząb dwudzielnny) - <i>Ginkgo biloba</i> Wysokość [m]:20 Pierśnica [cm]:119 Obwód [cm]:375	Wieliczka, na działce ewidencyjnej nr 429 z obr. 1, w ogrodzie za budynkiem, w którym mieści się przedszkole; rośnie na terenie zielonym, na lekkim skłonie	- Uchwała nr LIX/854/2023 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 4 października 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody na terenie gminy Wieliczka (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego. z 2023 r. poz. 6739 z dnia 16.10.2023 r.)
28.	Jednoobiektowy	Drzewo	Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i> Wysokość [m]:16 Pierśnica [cm]:80 Obwód [cm]:251	Wieliczka, na os. Asnyka, na wprost wejścia do bloku nr 6, na działce ewidencyjnej nr 644/21 z obr. 1; rośnie na zieleńcu o lekkim zachodnim skłonie, otoczony innymi drzewami	- Uchwała nr LIX/853/2023 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 4 października 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody na terenie gminy Wieliczka (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2023 r. poz. 6747 z dnia 16.10.2023 r.)
29.	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> Wysokość [m]:26 Pierśnica [cm]:115 Obwód [cm]:360	Dobranowice na działce o nr ewidencyjnym 198/1; drzewo rośnie na zieleńcu, na kopcu ziemnym położonym ponad budynkiem OSP Dobranowice	- Uchwała nr LIX/856/2023 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 4 października 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody na terenie gminy Wieliczka (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2023 r. poz. 6741 z dnia 16.10.2023 r.)
30.	Jednoobiektowy	Drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> Wysokość [m]:25 Pierśnica [cm]:121 Obwód [cm]:380	Wieliczka, na działce ewidencyjnej nr 668 z obr. 1, w ogrodzie za budynkiem mieszkalnym; rośnie na terenie zielonym, w sąsiedztwie budynków gospodarczych	- Uchwała nr LIX/855/2023 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 4 października 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody na terenie gminy Wieliczka (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2023 r. poz. 6740 z dnia 16.10.2023 r.)
31.	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) Wysokość [m]:18 Pierśnica [cm]:121 Obwód [cm]:380	Koźmice Wielkie, na działce ewidencyjnej nr 208/11, w ogrodzie, za budynkiem mieszkalnym, powyżej budynku gospodarczego; rośnie na zieleńcu, na lekkim skłonie	- Uchwała nr LIX/858/2023 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 4 października 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody na terenie gminy Wieliczka (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2023 r. poz. 6743 z dnia 16.10.2023 r.)
32.	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Grupa dwóch drzew gatunku lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) Wysokość [m]:16	Grabówki, na działce ewidencyjnej nr 192/1, w pobliżu pasa drogowego drogi powiatowej, a także gruntowej drogi dojazdowej do posesji;	- Uchwała nr LIX/857/2023 Rady Miejskiej w Wieliczce z dnia 4 października 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody na terenie gminy Wieliczka (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2023 r. poz. 6742 z dnia 16.10.2023 r.)

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024
z perspektywą do roku 2028”, za okres 2023-2024

Lp.	Typ pomnika	Rodzaj	Opis pomnika	Lokalizacja	Akt(y) prawny(e) o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu
			Pierśnica [cm]:82 Obwód [cm]:259 oraz Wysokość [m]:16 Pierśnica [cm]:67 Obwód [cm]:259	drzewa rosną na zieleńcu, 1,5 m od chodnika, w odległości 4 m od siebie	
33.	Jednoobiektowy	Drzewo	Lipa drobnolistna - Tilia cordata Wysokość [m]:25 Pierśnica [cm]:118 Obwód [cm]:371	Siercza na terenie parku Sióstr Urszulanek, rośnie na stoku, w centralnej części parku	- Decyzja RL-op-8311/90/69 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie z dnia 12.06.1969 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody, - Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Krakowskiego z dnia 30.01.1997 roku w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego (Dz. Urz. Woj.Krakowskiego Nr 5, poz. 13 z dnia 06.02.1997 r.

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, <http://crfop.gdos.gov.pl/>

2.3. Jakość powietrza

Podstawę oceny jakości powietrza stanowią poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych i alarmowe - określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. *w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu*, wydane na podstawie art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*. W niektórych przypadkach w ww. rozporządzeniu określono dozwoloną liczbę przekroczeń określonego poziomu, a także terminy, w których określony poziom powinien zostać osiągnięty.

Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Dla każdego z tych kryteriów zostały określone odrębne wymagania, dotyczące lokalizacji stacji pomiarowych a także wymaganego zakresu wykonywanych badań.

W ocenach prowadzonych pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi obecnie uwzględnia się: SO₂ (dwutlenek siarki), NO₂ (dwutlenek azotu), CO (tlenek węgla), C₆H₆ (benzen), PM₁₀ (pył zawieszony), PM_{2,5} (pył zawieszony), Pb (ołów), As (arsen), Cd (kadm), Ni (nikiel), B(a)P (benzo(a)piren), O₃ (ozon). Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu NO_x i ozon (O₃).

W ocenie jakości powietrza uwzględnia się substancje, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach unijnych określono normatywne stężenia w postaci poziomów: dopuszczalnych, docelowych lub celu długoterminowego w powietrzu. Substancje te zostały wybrane ze względu na powszechność występowania i szkodliwość dla zdrowia ludzkiego i roślin.

Głównym źródłem zanieczyszczeń w skali Miasta i Gminy Wieliczka jest emisja powierzchniowa pochodząca z indywidualnych palenisk domowych. Problemem jest spalanie niskiej jakości surowców w przestarzałych i mało wydajnych piecach w gospodarstwach domowych. Problem jest szczególnie widoczny w zwartej, słabo przewietrzanej zabudowie w okresie jesienno-zimowym i bezwietrzne dni. Podobny problem występuje również w małych firmach produkcyjno-usługowych, z których emisja nie wymaga uzyskania pozwolenia i nie jest kontrolowana.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Według tego podziału w województwie małopolskim wydzielono 3 strefy: aglomeracja krakowska, miasto Tarnów i strefa małopolska. Miasto i Gmina Wieliczka należy do strefy małopolskiej. Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie na terenie strefy jest zaliczenie strefy do odpowiedniej klasy. Ze względu na brak stacji pomiarowej jakości powietrza na terenie Miasta i Gminy Wieliczka należy bazować na danych dla całej strefy małopolskiej.

Oto klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie

małopolskiej w latach 2023-2024 z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia oraz ochrony roślin:

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Zanieczyszczenie	Klasa	
	2023	2024
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A
NO ₂ (dwutlenek azotu)	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A
C ₆ H ₆ (benzen)	A	A
PM 10 (pył zawieszony)	C	C
PM 2,5 (pył zawieszony)	A - Faza I A1 -Faza II	A - Faza I A1 -Faza II
Pb (ołów)	A	A
As (arsen)	A	A
Cd (kadm)	A	A
Ni (nikiel)	A	A
B(a)P (benzo(a)piren)	C	C
O ₃ dc (ozon – poziom docelowy)	A	A
O ₃ dt (ozon – poziom długoterminowy)	D2	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim, Raporty wojewódzkie za rok 2023 i 2024 - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie (dla kryteriów: poziom dopuszczalny i poziom docelowy) jest zaliczenie strefy do jednej z poniżej wymienionych klas: klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych, klasa C - jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny albo przekraczają poziomy docelowy.

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas: klasa D1 - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego, klasa D2 - jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} i kryterium – poziom dopuszczalny dla fazy II zostały określone następujące klasy: A1 i C1. Klasa A1 oznacza brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy II, klasa C1 - przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II.

Roczna ocena jakości powietrza zarówno w roku 2023 i 2024 r. w strefie małopolskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe: benzo(a)piren B(a)P,
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne: pył PM₁₀.

Przekroczenia te są na poziomie z dwóch pierwszych lat realizacji Programu (2021-2022). Natomiast w ocenianych latach (2023-2024) uzyskano znaczącą poprawę w odniesieniu do zanieczyszczenia w postaci pyłu PM_{2,5} – dla fazy II (było C1, a jest A1). Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy małopolskiej były dotrzymane. Położony w strefie małopolskiej teren Miasta i Gminy

Wieliczka znalazł się więc w obszarze przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀, poziomu docelowego bezno(a)pirenu i zarazem znacznej poprawy poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{2,5} dla fazy II.

Tabela 6. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny		Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO _x		
Strefa małopolska	2023	A	A	A	D2
	2024	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim, Raporty wojewódzkie za rok 2023 i 2024 - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2023 i 2024 r. z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych i docelowych przyjętych ze względu na ochronę roślin dla dwutlenku siarki (SO₂), tlenku azotu (NO_x) i ozonu (O₃), strefa małopolska uzyskała klasę A. Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa małopolska uzyskała klasę D2.

2.4. Zagrożenia hałasem

Jak ujęto w Programie - hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach w zakresie 16-16000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Na wzrost zagrożenia hałasem wpływa rozwój gospodarczy, charakteryzujący się m.in. budową nowych zakładów przemysłowych, modernizacją już istniejących oraz rozbudową infrastruktury komunikacyjnej.

Dopuszczalne poziomy hałasu dla wskaźników długo i krótkookresowych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Hałas pochodzenia antropogenicznego dzieli się – w zależności od sposobu powstawania – na hałas komunikacyjny i przemysłowy.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy jest wytwarzany przez źródła zlokalizowane wewnątrz i na zewnątrz obiektów budowlanych różnego typu. Hałasy tego typu mają najczęściej charakter ciągły, często o bardzo dokuczliwym brzmieniu.

Dominującymi źródłami hałasu przemysłowego są: instalacje wentylacji ogólnej, odpylania i odwińrowania, sprężarki, chłodnie, maszyny tartaczne, maszyny stolarskie, maszyny do plastycznej obróbki metalu, maszyny budowlane, węzły betoniarskie, sieczkarnie, specjalistyczne linie technologiczne, transport wewnątrzzakładowy oraz urządzenia nagłaśniające.

Na terenie Gminy Wieliczka wytyczono dwie strefy Wielickiej Strefy Aktywności Gospodarczej – w Brzegach oraz w miejscowości Węgrzce Wielkie. Na terenie stref przemysłowych nie ma ograniczeń norm hałasu. Lokalizacja zakładów blisko od siebie na terenie strefy nie stanowi źródła ponadnormatywnego hałasu przemysłowego. Lokalizacja każdego zakładu mogącego potencjalnie lub znacząco oddziaływać na środowisko wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Nie ma możliwości zlokalizowania zakładu, który powodowałby przekroczenie norm hałasu na terenach chronionych akustycznie. Jak podano w Programie, na terenie Miasta i Gminy Wieliczka zlokalizowane są pojedyncze zakłady mogące stanowić źródło hałasu przemysłowego: Hertz Armatura i Systemy Grzewcze sp. z o.o., U Jędrusia, Kopalnia Soli „Wieliczka” S.A., kopalnie odkrywkowe, betoniarnie itp.

Hałas komunikacyjny

W Programie podkreślono, że największa uciążliwość hałasu jest obserwowana na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków.

Hałas dokuczliwy jest też dla wszelkich zabudowań usytuowanych przy szlakach komunikacyjnych i osób w nich mieszkających. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy, czy też modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej. Głównym źródłem emisji hałasu komunikacyjnego do środowiska na terenie miasta i gminy jest ruch na autostradzie A4, drodze krajowej nr 94 oraz drogach wojewódzkich nr 964 i 966, drogach powiatowych i gminnych. Źródło hałasu mogą stanowić również linie kolejowe nr 91 i 109 przebiegające przez ten obszar. Bardzo obciążone jest zwłaszcza Miasto Wieliczka, gdzie krzyżują się drogi przelotowe krajowe i wojewódzkie, i gdzie ruch miejski kumuluje się z tranzytowym i turystycznym.

Badania natężenia hałasu

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Departament Monitoringu Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Krakowie) wykonał w 2023 r. pomiary monitoringu hałasu na terenie Miasta i Gminy Wieliczka. Oto szczegóły przeprowadzonych pomiarów:

Tabela 7. Wyniki pomiarów hałasu przemysłowego na terenie Miasta i Gminy Wieliczka w 2023 r.

Lp.	Nawa Zakładu	Numer punktu pomiarowego	Lokalizacja punktu pomiarowego	Równoważny poziom dźwięku A (L _{Aeq}) [dB]		Dopuszczalny poziom hałasu [dB]	
				Pora dnia	Pora nocy	Pora dnia	Pora nocy
1.	NEBRASKA Sp. z o.o.	P_12_000485_005	Wieliczka	44,5	41,2	55,0	45,0
		P_12_000485_006		39,3	37,6	55,0	45,0
2.	U JĘDRUSIA	P_12_000618_007		-	38,8	50,0	40,0
		P_12_000618_008		-	37,1	50,0	40,0
3.	HERZ Armatura i Systemy Grzewcze sp. z o.o.	P_12_000810_002		58,7*	41,6*	50,0	40,0

***Przekroczenie poziomu dopuszczalnego**

Źródło: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa małopolskiego w roku 2023 – GIOŚ

Jak wynika z powyższej tabeli w 2023 r. w Zakładzie HERZ Armatura i Systemy Grzewcze sp. z o.o. przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu przemysłowego było na poziomie 8,7 dB dla pory dnia i 1,6 dB dla pory nocy.

W związku z powyższym Starosta Wielicki - decyzją znak: OSR.6241.1.2024 z dnia 11 marca 2024 r. - określił dopuszczalny poziom hałasu przenikającego do środowiska poza terenem ww. Zakładu w odniesieniu do najbliższych terenów chronionych akustycznie, oznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Wieliczka – obszar A, symbolem 165MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w wysokości:

- $L_{Aeq D} = 50$ dB - równoważny poziom hałasu dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 22.00),
- $L_{Aeq N} = 40$ dB - równoważny poziom hałasu dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

Jednocześnie zobowiązał Zakład do utrzymywania w należyтым stanie technicznym urządzeń stanowiących źródło hałasu, w celu zminimalizowania poziomu hałasu emitowanego do środowiska. Stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2021 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1706), Zakład został zobowiązany do przeprowadzenia okresowych pomiarów hałasu w środowisku raz na dwa lata.

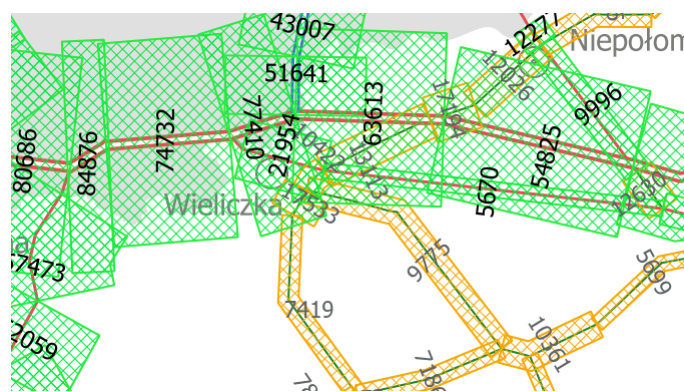
Wykonując zobowiązania wynikające z decyzji, HERZ Armatura i Systemy Grzewcze sp. z o.o. podjął szereg działań naprawczych, a mianowicie:

- wygłuszenie wszystkich elementów zewnętrznych instalacji,
- ograniczenie transportu samochodów dostawczych od strony sąsiadujących posesji do absolutnego minimum,

- wprowadzenie nakazu zamykania bram oraz systemu uniemożliwiającego ich samowolne otwieranie,
- zakup profesjonalnego decybelomierza umożliwiającego bieżący monitoring poziomu hałasu na terenie zakładu.

W okresie sprawozdawczym nie dokonano pomiaru ruchu (następny generalny pomiar ruchu planowany jest w 2025 r.). Z ostatnich dostępnych danych tj. Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wg stanu na dzień 31 maja 2021 r. wynika, że średni dobowy ruch na drogach krajowych na terenie Miasta i Gminy Wieliczka wyniósł od 7149 do 84876 pojazdów na dobę.

Rysunek 2. Mapa przedstawiająca Średni Dobowy Ruch Roczny pojazdów silnikowych na drogach krajowych w GPR 2020/2021

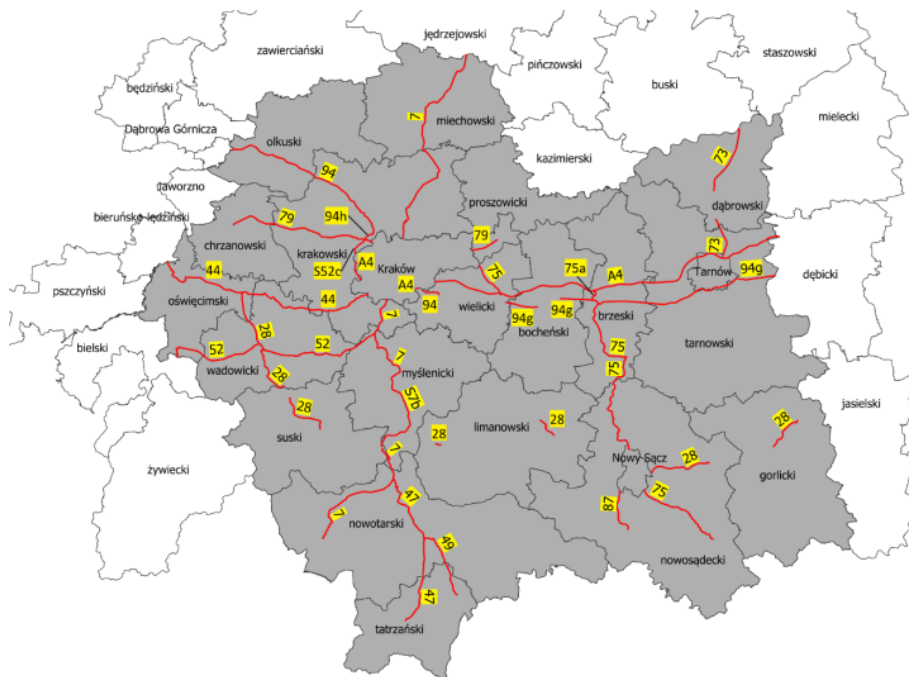
Źródło: Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021, GDDKiA

Według strategicznych map hałasu 2022 dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3000000 pojazdów rocznie na terenie województwa małopolskiego, na terenie Miasta i Gminy Wieliczka wzdłuż dróg krajowych przedział emisji hałasu w porze nocnej wynosi od 50 do 75 dB a w porze dziennej od 55 do 79,9 dB.

Zakresem strategicznej mapy hałasu zostało objętych 116 odcinków dróg krajowych w województwie małopolskim. Są one zlokalizowane w granicach 20 powiatów. Oto ich orientacyjna lokalizacja:

Rysunek 3. Orientacyjna lokalizacja odcinków dróg krajowych

w województwie małopolskim objęta zakresem strategicznej mapy hałasu

Źródło: GDDKiA

Dla tych terenów, na których występują przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu w środowisku zostaną zaproponowane działania mające na celu zmniejszenie uciążliwości powodowanych przez ruch drogowy. Będą one szczegółowo określone w następnym etapie, którym będzie opracowanie programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych objętych zakresem strategicznych map hałasu.

19 lipca 2024 roku weszła w życie uchwała Nr IV/24/24 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 1 lipca 2024 roku w sprawie przyjęcia *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego* (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2024 r. poz. 4551). Głównym celem Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego (POŚpH) jest ograniczenie ponadnormatywnego oddziaływania hałasu oraz zachowanie korzystnych warunków akustycznych środowiska na obszarach, gdzie poziomy dźwięku nie wykraczają poza poziomy dopuszczalne. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa małopolskiego obejmuje m.in. obszar dróg, po których przejeżdża rocznie więcej niż 3 miliony pojazdów (m.in. odcinek drogi krajowej nr 94 oraz odcinek drogi wojewódzkiej nr 964, przebiegające przez teren Miasta i Gminy Wieliczka).

Spośród planowanych do wdrożenia działań o charakterze inwestycyjnym realizowane będą przede wszystkim: budowy ekranów akustycznych jako działania w strefie imisji oraz działania w obszarze źródeł emisji, w postaci poprawy stanu nawierzchni dróg i stosowania nawierzchni o obniżonej hałaśliwości, jak również cichszych torowisk, w przypadku remontu/przebudowy linii tramwajowych oraz poprawa stanu technicznego użytkowanego taboru kolejowego i wprowadzenie do użytku nowego taboru.

Spośród działań miękkich planuje się kontynuację działań w zakresie edukacji społecznej oraz kształtowanie polityki przestrzennej uwzględniającej problematykę oddziaływania hałasu.

Tabela 8. Lista działań ujętych w POŚpH dla dróg w perspektywie krótkoterminowej 2024-2028 na terenie Miasta i Gminy Wieliczka

Lokalizacja	Nazwa planowanego działania naprawczego	Opis działania naprawczego Zmiany w modelu akustycznym Strategicznej Mapy Hałasu (SMH)	Szacunkowy koszt realizacji [tys. zł]	Termin realizacji	Źródło
Podmiot odpowiedzialny za realizację zadań: Zarządca – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie					
Wieliczka	Droga wojewódzka nr 964 Wieliczka-Satniatki-Niepołomice od odc. 235 36+612 do odc. 255 37+166 ** (37+520; 38+70***)	Nawierzchnia o obniżonej hałaśliwości lub remont nawierzchni, stosownie do możliwości technicznych na danym odcinku. Do modelu akustycznego POŚpH wprowadzono nawierzchnię o obniżonej hałaśliwości	350	do 2029	Nowe działanie zgłoszone przez zarządcę
Podmiot odpowiedzialny za realizację zadań: Zarządca – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad					
Wieliczka	Budowa węzła drogowego w Wieliczce w ciągu DK 94 km 1+750 - 2+250	W opracowaniu koncepcja programowa w której założono budowę ekranów akustycznych. Do modelu akustycznego POŚpH wprowadzono zmianę rozwiązania na nawierzchnię o obniżonej hałaśliwości oraz ekrany akustyczne pochłaniające o wysokości 5-6 m	40 000	2025	Działanie niezrealizowane ze sprawozdania z realizacji POŚpH
Podmiot odpowiedzialny za realizację zadań: Zarządca – Komenda Wojewódzka Policji oraz Główny Inspektorat Transportu Drogowego					
Obszar województwa w szczególności obszar priorytetowy POŚpH dla głównych dróg	Kontrola przestrzegania przepisów w zakresie ograniczania prędkości, szczególnie w obszarze priorytetowym POŚpH dla hałasu drogowego	Przstrzeganie obowiązujących ograniczeń prędkości ma istotny wpływ na poziom oddziaływania akustycznego dróg	b.d.	Działanie ciągłe	Kontynuacja działania z poprzedniego POŚpH
Podmiot odpowiedzialny za realizację zadań: Zarządca – Komenda Wojewódzka Policji oraz Główny Inspektorat Transportu Drogowego					
Obszar województwa	Polityka przestrzenna	W przypadku lokalizowania nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę w dokumentach planistycznych oraz dokumentach towarzyszących (w tym opracowanie ekofizjograficzne,	b.d.	Działanie ciągłe	

		prognoza oddziaływania na środowisko) oraz w procedurze wydawania pozwoleń na budowę w sąsiedztwie planowanych lub istniejących tras komunikacyjnych, powinno się uwzględniać przepisy z zakresu ochrony przed hałasem i drganiami, w tym w zakresie uwzględniania strategicznych map hałasu w MPZP			
Działania miękkie					
Obszar województwa	Weryfikacja uwzględniania w dokumentach planistycznych przepisów z zakresu ochrony przed hałasem i drganiami, w tym w zakresie uwzględniania strategicznych map hałasu w MPZP, w przypadku lokalizowania nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę w sąsiedztwie planowanych lub istniejących dróg	Właściwe oddalenie budynków mieszkalnych na terenach planowanych do zagospodarowania pod zabudowę mieszkalną w sąsiedztwie funkcjonujących źródeł hałasu	b.d.	Działane ciągle	Nowe działania

** - Numeracja odcinków obejmuje stan na 2023 r. Na dzień podjęcia działań naprawczych będzie wymagana weryfikacja numerów oraz kilometrażu ww. odcinków.

*** - Początek i koniec odcinka wg kilometrażu globalnego na podstawie SMH.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie POŚpH

Tabela 9. Działania inwestycyjne planowane przez zarządców dróg w perspektywie długoterminowej

Lokalizacja	Nazwa planowanego działania naprawczego	Opis działania naprawczego	Źródło
Podmiot odpowiedzialny za realizację zadań: Zarządca – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie			
Odcinki dróg wojewódzkich w zarządzie ZDW w Krakowie	Nawierzchnia o obniżonej hałaśliwości lub remont nawierzchni, stosownie do możliwości technicznych na danym odcinku	Poprawa warunków na skutek poprawy stanu powierzchni	Działania niezrealizowane ze sprawozdania z realizacji POŚpH i niewymienione w tabeli powyżej

2.5. Pola elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest połączeniem dwóch zmiennych w czasie i przestrzeni pól – elektrycznego oraz magnetycznego. Zmienne te tworzą fale elektromagnetyczne poprzez wzajemne oddziaływanie. Pole elektryczne powoduje powstanie pola magnetycznego, które powoduje powstanie pola elektrycznego itd. Zgodnie z art. 3 pkt 18 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz

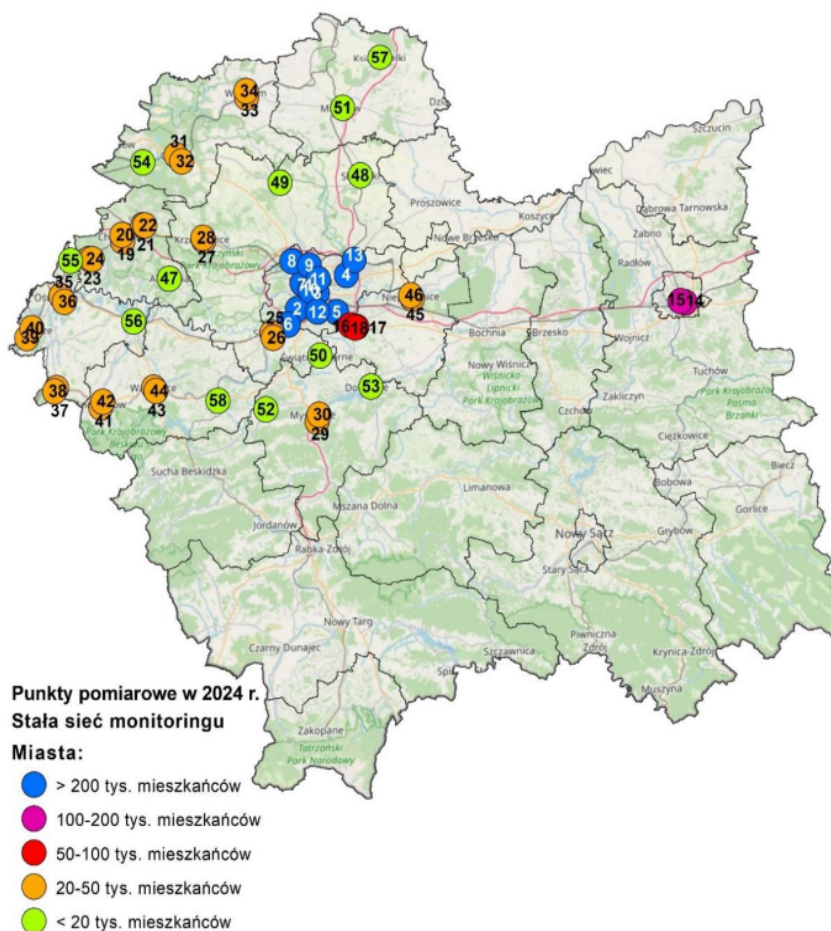
elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Inspekcja Ochrony Środowiska bada poziom pól elektromagnetycznych w środowisku w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMS) w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku. Podstawowym założeniem monitoringu PEM jest śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku w odniesieniu do wartości poziomów dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mają wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne. Jednak jeśli są one odpowiednio usytuowane względem budynków użytkowanych przez mieszkańców, to nie stanowią zagrożenia.

Ostatnie badania natężenia promieniowania elektromagnetycznego na terenie Miasta i Gminy Wieliczka przeprowadzono w 2024 roku.

Rysunek 4. Lokalizacja punktów PEM w 2024 r. - Stała sieć monitoringu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w Polsce w roku 2024”

Tabela 10. Wykaz punktów pomiarowych na terenie Miasta Wieliczka wyznaczonych w 2024 r. w ramach stałej sieci monitoringu

Lp.	Nazwa punktu pomiarowego	Miejscowość	Ulica	Współrzędne geograficzne	
Miasta w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców					
16	K_2022_C_1	Wieliczka	Aleja Solidarności	49.986010	20.046735
17	K_2022_C_2	Wieliczka	ul. Porucznika Bolesława Szpunara	49.982912	20.064956
18	K_2022_C_3	Wieliczka	Rynek Górny	49.982324	20.060079

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w Polsce w roku 2024”

Tabela 11. Wyniki pomiarów stałej sieci monitoringu w 2024 r. w punktach pomiarowych na terenie Miasta Wieliczka

Nazwa punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Stwierdzenie zgodności		
			E max [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WME
K_2022_C_1	*	-	0,39	0,16	0,02
K_2022_C_2	0,68	0,27	0,86	0,34	0,04
K_2022_C_3	0,96	0,38	1,20	0,48	0,06

*Wartości zmierzone poniżej dolnego progu oznaczalności sondy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w Polsce w roku 2024”

Analiza wyników badań monitoringowych realizowanych w 2024 r. w zakresie określenia poziomu pól elektromagnetycznych wykazała brak przekroczenia dopuszczalnych wartości PEM, ponieważ w żadnym z badanych punktów pomiarowych nie zarejestrowano wartości, dla których wskaźnik WME przekroczyłby wartości 1. W związku z tym dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane na obszarze, w którym realizowano pomiary. Wyniki pomiarów monitoringowych nie wykazały zgodnie z wartościami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448) przekroczenia dopuszczalnych poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku dla badanego zakresu częstotliwości wynoszącego od 80 Mhz do 40 GHz, tj. od 28 do 61 V/m, dla pomiarów wykonanych w 2024 roku.

Należy podkreślić, że dopuszczalny poziom 7 V/m obowiązywał do końca 2019 r. Normy zostały złagodzone. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Ponadto w serwisie <https://si2pem.gov.pl/> dostępna jest mapa PEM, która przedstawia położenie stacji bazowych telefonii komórkowej i nadajników DVB-T na terenie Polski oraz wyniki pomiarów pola elektromagnetycznego (PEM) wykonywanych w ich otoczeniu. Wszystkie pomiary PEM realizowane są przez akredytowane laboratoria. W obszarze PEM obowiązują ściśle regulacje prawne określające m.in. dopuszczalne wartości natężenia PEM w środowisku oraz sposoby

sprawdzania ich dotrzymania.

2.6. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Wody powierzchniowe

Jak ujęto w Programie, Miasto i Gmina Wieliczka pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego górnej Wisły wchodzącego w skład obszaru dorzecza Wisły. Wody powierzchniowe zajmują tu 149 ha, co stanowi 1,49% ogólnej powierzchni miasta i gminy. Przez teren tej jednostki przepływają następujące rzeki oraz potoki:

- rzeka Wisła – przepływa przez tereny zielone: pola i łąki, przez północną część jednostki, jej środkiem przebiega granica analizowanej jednostki,
- rzeka Serafa – jej zlewnia zajmuje większą część Gminy Wieliczka, wypływa w pobliżu Wieliczki i przepływa przez teren miasta, jej dopływami są Drwina Długa oraz jej prawe dopływy biorące swój początek bezpośrednio w granicach Miasta Wieliczka, czyli Zabawka-Potok Miodówka, Potok Grabówka, Potok Krzyszkowice; jest systemem odprowadzającym wody powierzchniowe z obszaru zurbanizowanego Wieliczki; uchodzi do Wisły,
- potok Malinówka – lewobrzeżny dopływ Serafy, w 90% poza obszarem gminy,
- rzeka Drwinia Długa – przepływa częściowo przez obszar jednostki, w okolicach miejscowości Brzegi uchodzi do Serafy jako jej lewobrzeżny dopływ,
- potok Zabawka – przepływa przez obszar wsi Zabawa, Mała Wieś, Strumiany, Kokotów, uchodzi do Serafy,
- rzeka Podłężanka – na terenie miasta i gminy uchodzi do Wisły, ma niewielki wpływ na stosunki wodne w mieście i gminie, w większości jej zlewnia znajduje się poza gminą,
- rzeka Wilga – przepływa przez południowy obszar jednostki: Koźmice Małe, Pawlikowice, Koźmice Wielkie, Podstolice, Janowice, Golkowice, druga po Serafie jeśli chodzi o ważność w kształtowaniu się odpływu w gminie wraz z dopływami: prawobrzeżnymi Potok Siercza, Potok Różnowski, Dopływ spod Szydłowca oraz lewobrzeżnymi: Potok Gorzkowa, Potok Koźmice Wielkie, Podstolanka; uchodzi do Wisły,
- oraz wiele innych mniejszych cieków - dopływów Młynówki i Raby, prowadzących wody do zlewni Raby.

Na terenie miasta i gminy znajdują się również mniejsze jeziorka, stawy i zbiorniki wodne.

W tabeli poniżej przedstawiono jednolite części wód powierzchniowych, które znajdują się na terenie Miasta i Gminy Wieliczka.

Tabela 12. Jednolite części wód powierzchniowych znajdujące się na terenie Miasta i Gminy Wieliczka

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Obszar	Region wodny	Typ JCWP	Rzeczywista długość JCWP [km]	Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	Status JCWP	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
RW2000062138729	Młynówka	obszar dorzecza Wisły	region wodny Górnej-Zachodniej Wisły	RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym	15,73	29,82	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona
RW200007213876	Niżowski Potok			RWf_wap - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym	12,70	16,31			
RW2000092137769	Podłężanka			PN - Potok lub strumień nizinny	24,81	39,80			
RW2000092137749	Serafa				34,54	72,67	SZCW - silnie zmieniona część wód		
RW2000072135659	Skawinka do Głogoczówki			RWf_wap - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze węglanowym	97,85	194,65	NAT - naturalna część wód		
RW2000092137299	Wilga			PN - Potok lub strumień nizinny	37,36	100,11	SZCW - silnie zmieniona część wód		
RW200011213799	Wisła od Podłężanki do Raby			RzN - Rzeka nizinna	37,76	66,98	NAT - naturalna część wód		
RW2000112137759	Wisła od Skawinki do Podłężanki				34,43	144,23	SZCW - silnie zmieniona część wód		
RW2000232138599	Zbiornik Dobczyce			L - Zbiornik limniczny	Powierzchnia JCWP: 10,89 km ² Powierzchnia zlewni JCWP: 36,77 km ²		SZCW - silnie zmieniona część wód		

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

Ocena stanu wód wykazała, że JCWP na obszarze, na którym leży Miasto i Gmina Wieliczka, odznaczają się złym stanem wód.

Wody Podziemne

Obecnie teren naszego kraju jest podzielony na 174 jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Teren analizowanej jednostki leży zaś na obszarze trzech JCWPd. Są to: JCWPd nr 148 (PLGW2000148), JCWPd nr 160 (PLGW2000160) oraz JCWPd nr 161 (PLGW2000161). Na terenie Miasta i Gminy Wieliczka nie są zlokalizowane żadne punkty monitoringowe jakości wód podziemnych.

Ocena stanu JCWPd nr 148 wykonana przez Państwową Służbę Hydrogeologiczną przedstawia się następująco:

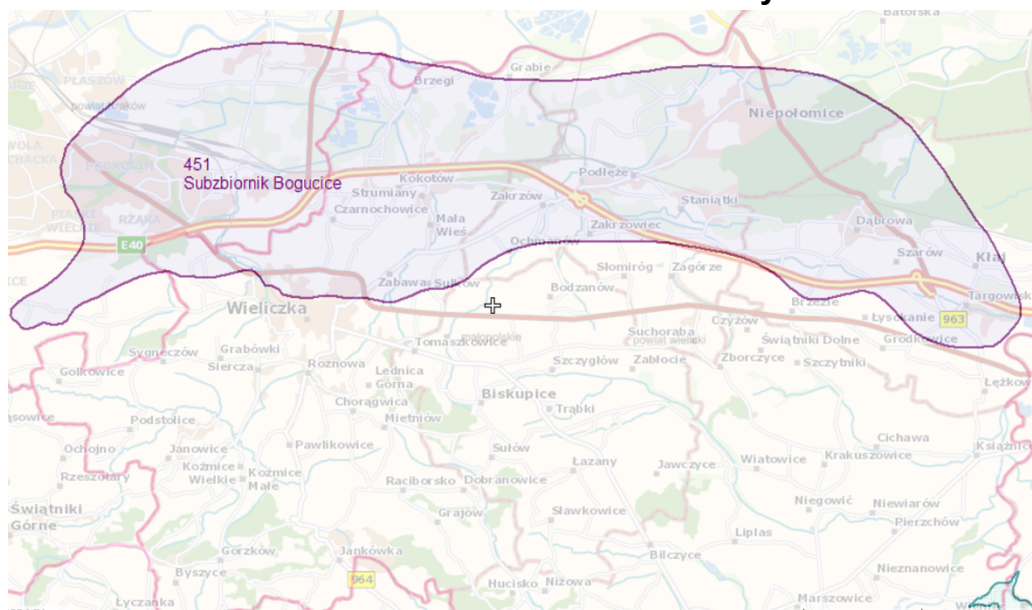
Tabela 13. Ocena stanu JCWPd znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Wieliczka

Kod JCWPd	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Stan JCWPd	Oocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych
GW2000148	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
GW2000160				
GW2000161				

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny

W granicach administracyjnych Miasta i Gminy Wieliczka występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych – GZWP 451 (Subzbiornik Bogucice) o powierzchni 122,55 km². Należy on do RZGW w Krakowie. Jest to zbiornik porowy, na przeważającym obszarze klasa wód to II i III, lokalnie IV i V.

Rysunek 5. Położenie GZWP na obszarze Miasta i Gminy Wieliczka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie HydroGeoPortal, <https://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

Na podstawie art. 141 ust. 1 w zw. z art. 139 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r.

Prawo wodne ustanowiono obszar ochronny, poprzez rozporządzenie Wojewody Małopolskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. (nr poz. rej. 27/22) w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego *Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 451 - Subzbiornika Bogucice* (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2022 r. poz. 8884), ogłoszony 19 grudnia 2022 r. Zgodnie z ww. rozporządzeniem obszar ochronny wynosi 51,66 km².

Ochrona GZWP powinna uwzględniać:

- ochronę jakościową, obejmującą szereg ograniczeń i zakazów w gospodarowaniu na tym terenie. Związane jest to przede wszystkim z zapobieganiem lub ograniczaniem antropopresji, powodującej pogorszenie stanu chemicznego wód. Ochrona jakościowa powinna także uwzględniać ograniczenia ilościowe w przypadkach zagrożenia dla jakości wód wywołanego zmianą pola hydrodynamicznego (dopływem wód o niekorzystnym składzie chemicznym) oraz ograniczenia w zakresie zmian stopnia naturalnej izolacji zbiornika od wód o niekorzystnym składzie chemicznym,
- ochronę ilościową (zasobową), skupiającą się na wykorzystaniu zasobów wodnych zgodnie z przyjętymi priorytetami i hierarchią użytkowników wód.

Obszar ochronny Subzbiornika Bogucice to obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w użytkowaniu gruntów lub korzystaniu z wody, mające na celu ochronę zasobów wód podziemnych przed degradacją. W praktyce oznacza to, że na tym obszarze mogą obowiązywać ograniczenia dotyczące np. rolnictwa, przemysłu, budownictwa czy gospodarki wodnej, mające na celu zapobieganie zanieczyszczeniu wód podziemnych.

W obrębie obszaru ochronnego ze względu na zróżnicowanie podatności wód podziemnych na zanieczyszczenie wyznaczono podobszary ochronne:

1) podobszar ochronny A, o łącznej powierzchni 49,96 km², obejmujący tereny podatne na zanieczyszczenie (o czasie migracji od 5 do 25 lat), składający się z dwóch części:

a) A-I o powierzchni 48,29 km²,

b) A-II o powierzchni 1,67 km², obejmujący rejon Woli Duchackiej i Prokocimia w obrębie aglomeracji miejskiej Krakowa;

2) podobszar ochronny B, o łącznej powierzchni 1,7 km², obejmujący tereny bardzo podatne na zanieczyszczenie (o czasie migracji do 5 lat), składający się z czterech enklaw położonych w obrębie podobszaru A-I:

a) **B-I o powierzchni 0,88 km², obejmujący fragmenty zachodniej i centralnej części Miasta Wieliczka,**

b) **B-II o powierzchni 0,29 km², obejmujący wschodnie fragmenty Miasta Wieliczka,**

c) **B-III o powierzchni 0,22 km², zlokalizowany na południe od miejscowości Ochmanów, obejmujący fragmenty gmin: Wieliczka, Niepołomice i Biskupice,**

d) **B-IV o powierzchni 0,31 km², zlokalizowany na południe od miejscowości Szarów na terenie gminy Kłaj.**

Na całym obszarze ochronnym zabrania się:

- 1) wprowadzania ścieków do ziemi, w tym pochodzących z nowych przydomowych

oczyszczalni ścieków, z wyłączeniem wprowadzania ścieków funkcjonującego w dniu ustanowienia obszaru ochronnego;

2) rolniczego wykorzystania ścieków;

3) lokalizowania nowych magazynów ropy naftowej i produktów ropopochodnych, zaliczonych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

4) lokalizowania nowych ferm chowu lub hodowli zwierząt, zaliczonych do przedsięwzięć mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

5) wypełniania wyrobisk poeksploatacyjnych powstałych w wyniku odkrywkowego wydobywania kopalin:

a) odpadami pochodzącymi spoza tych wyrobisk,

b) kruszywami sztucznymi wytworzonymi z odpadów;

6) lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem:

a) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których nie stwierdzono obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,

b) przedsięwzięć, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na wody podziemne lub wykazała możliwość i sposób zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu na wody podziemne;

7) składowania opakowań po nawozach lub środkach ochrony roślin, bez zastosowania rozwiązań technicznych zapewniających ochronę środowiska gruntowo-wodnego;

8) składowania chemicznych lub mieszaniny chemicznych i niechemicznych środków zimowego utrzymania dróg, bez zastosowania rozwiązań technicznych zapewniających ochronę środowiska gruntowo-wodnego;

9) stosowania nawozów naturalnych, które powstały w ramach funkcjonowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;

10) przechowywania obornika w przyzmach polowych bez zastosowania rozwiązań technicznych zapewniających ochronę środowiska gruntowo-wodnego;

11) lokalizowania nowych instalacji do uboju zwierząt.

2. Na interesującym nas podobszarze B, oprócz zakazów, o których mowa w ust. 1 zabrania się:

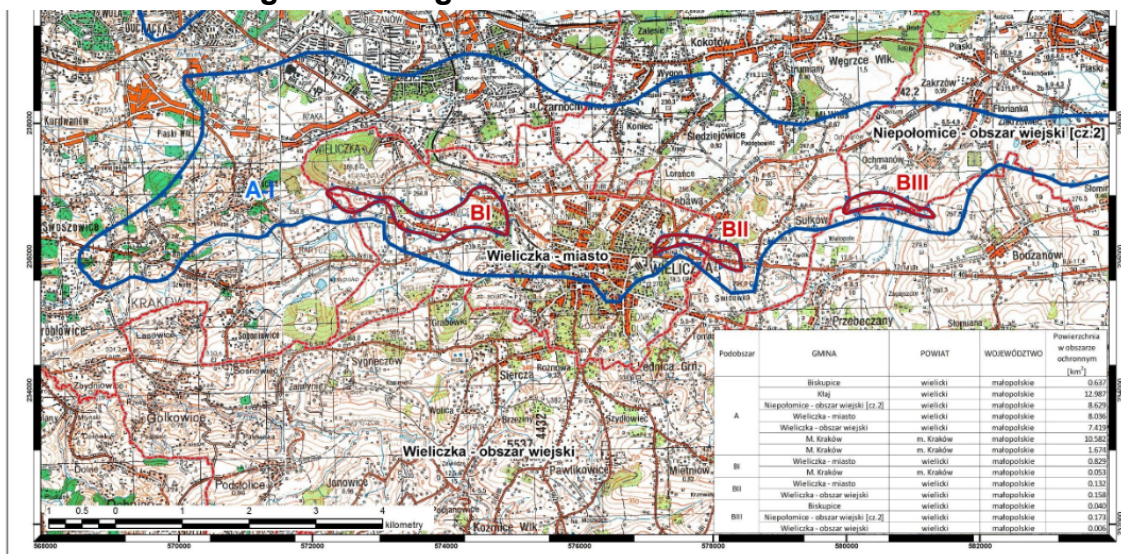
1) wprowadzania do ziemi wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzących z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej terenów magazynowania i dystrybucji paliw oraz stacji demontażu pojazdów;

2) lokalizowania nowych cmentarzy oraz urządzania grzebowisk martwych zwierząt;

3) stosowania środków ochrony roślin, które według zezwolenia na wprowadzenie do obrotu są klasyfikowane jako niebezpieczne dla środowiska.

Rysunek 6. Granice obszaru ochronnego oraz poszczególnych podobszarów,

a także zestawienie gmin w ich granicach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Załącznika nr 1 do rozporządzenia Wojewody Małopolskiego z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 451 - Subzbiornika Bogucice (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2022 r. poz. 8884)

3. Stopień realizacji programu ochrony środowiska w latach 2023-2024

Poniżej, w ujęciu tabelarycznym, przedstawiono informacje na temat zadań przyjętych do realizacji w latach 2023-2024 w *Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028* w podziale na zadania z następujących obszarów interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 14. Stopień realizacji zadań z Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 za lata 2023-2024

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
Ochrona klimatu i jakości powietrza						
Wymiana pieców i kotłów w indywidualnych gospodarstwach domowych na terenie gminy Wieliczka – etap II	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	W roku 2023 r. zlikwidowanych zostało 56 kotłów węglowych pozaklasowych i zostało zainstalowanych 52 kotły gazowe i 4 kotły biomasowe	385 296,50 zł	Brak	Brak	Środki unijne, budżet własny Miasta i Gminy
Projekt zintegrowany LIFE „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Ekodoradca Programu LIFE w 2023 r. głównie zaangażowany był w działanie związane programami dotacyjnymi dotyczącymi wymiany kotłów m.in.: informowanie mieszkańców o aktualnych możliwościach otrzymania dofinansowania, pomoc w składaniu wniosków, podpisywanie umów i rozliczenia. Podpisane porozumienie z WFOŚiGW w Krakowie pozwoliło gminie na udzielanie pomocy mieszkańcom przy składaniu wniosków o dofinansowanie, a w późniejszym etapie również wniosków rozliczeniowych. Zorganizowano 10 wydarzeń, w których wzięło udział 16050 mieszkańców. W każdym roku został zorganizowany konkurs ekologiczny dla szkół i przedszkoli, który cieszył się dużą popularnością wśród dzieci	112 765,08 zł	Brak	Brak	Środki unijne, budżet własny Miasta i Gminy
Realizacja Projektu pn. EKO TEAM współfinansowanego ze środków instrumentu finansowego ELENA w ramach Programu Horyzont 2020 ze środków Unii Europejskiej	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Kontynuacja kampanii informacyjnej dot. uchwały antysmogowej i konieczności wymian źródeł ciepła na ekologiczne; porady telefoniczne, mailowe, wizyty; Gmina Wieliczka została Małopolskim Liderem Czystego Powietrza, udział Ekodoradców w konferencji dot. ogłoszenia Projektu Zielonego Budżetu Obywatelskiego pod nazwą „Zielony Milion”, który promował lokalne działania ekologiczne;	465 753,83 zł	Kampania informacyjna przypominająca o zbliżającym się terminie zakazującym użytkowania kotłów pozaklasowych; Prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego Programu Czyste Powietrze; pomoc w sporządzaniu wniosków aplikacyjnych oraz innej koniecznej dokumentacji niezbędnej do otrzymania dofinansowania do inwestycji, jej przeprowadzenia	72 047,11 zł	Środki unijne, budżet własny Miasta i Gminy

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
		Wielicki DZIEŃ ZIEMI – wydarzenie promujące postawy ekologiczne, wspólne sprzątanie świata (Parku pod Baranem), nasadzenia nowych drzew oraz wymianę książek. Punkt konsultacyjny ekodoradców, ekologiczne gry i zabawy dla dzieci; gra terenowa z zagadkami dot. odnawialnych źródeł energii, dzieci uczestniczyły w spotkaniu z autorką książki; „Wielicki dzień integracji” – w czasie wydarzenia oprócz Terenowego Punktu Programu „Czyste Powietrze”, prowadzono zajęcia edukacyjne; Ekoteatrzyk w Zabawie; „Dzień dziecka” w Chorągwicy wraz z Ekoteatrzykiem, filią biblioteki publicznej w Chorągwicy oraz OSP Chorągwica; organizacja konkursu ekologicznego pod hasłem „Pamiętaj człowieku młody, nie marnuj prądu i wody”; EKO STREFA WIELICZKA coroczne, główne wydarzenie organizowane przez ekodoradców; „Zielona Lednica i okolica” zespół ekodoradców brał udział w organizacji festynu rodzinnego połączonego z sadzeniem drzew, propagowaniem zdrowego stylu życia i integracji lokalnej; stoisko Eko Team w „Dniu św. Kingi” ; - liczba wymian starych kotłów węglowych na nowe źródła ciepła: 73 szt. (łącznie ze wszystkich programów wsparcia) - liczba termomodernizacji w budynkach mieszkalnych: 82 szt., - liczba zainstalowanych instalacji OZE w budynkach mieszkalnych: 109 szt.		i rozliczenia (osobista, telefoniczna, mailowa, w terenie); zakończenie projektu 31.03.2024 r. Projekt EKO TEAM w Wieliczce - Aktualności - wieliczka.eu. Głównym zadaniem projektu było aktywne wsparcie mieszkańców w realizacji inwestycji wymiany nieekologicznych źródeł ciepła, termomodernizacji budynków i instalacji odnawialnych źródeł energii		

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
Realizacja Projektu pn. „Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski” zakładającego montaż instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	Odbiór częściowy i końcowy oraz przekazanie do eksploatacji instalacji fotowoltaicznych	190 557,36 zł	2024-06-10 - ostatnia płatność IZ RPO WM na rzecz Beneficjenta (zakończenie projektu i rozpoczęcie okresu trwałości projektu). Łączna liczba wybudowanych instalacji w ramach projektu to 270 sztuk w tym 6 sztuk na budynkach użyteczności publicznej o łącznej mocy: 1,24 MWp. Całkowita wartość inwestycji wyniosła: 4 322 586,51 zł. Dofinansowanie UE stanowiło: 2 379 761 zł	0 zł	Środki unijne, budżet własny Miasta i Gminy
Budowa ścieżek rowerowych w mieście i gminie Wieliczka	Wydział Inwestycji	Budowa ścieżki rowerowej o długości około 1,9 km oraz parkingu w Węgrzcach Wielkich (42 miejsca) i Kokotów (142 miejsca)	6 679 082,03 zł	Budowa ścieżki rowerowej o długości około 1,9 km oraz parkingu w Węgrzcach Wielkich (42 miejsca) i Kokotów (142 miejsca) – opłaty	40 253,79 zł	Środki unijne, budżet własny Miasta i Gminy
Zagrożenia hałasem						
Przebudowa dróg gminnych i lokalnych ¹	Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce	Wykonanie nawierzchni asfaltowej	13 276 226 zł	Wykonanie nawierzchni asfaltowej	3 010 335 zł	Budżet własny Miasta i Gminy Wieliczka, dotacja Gminy Siepraw, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
Rozbudowa dróg gminnych i lokalnych ²	Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce	nd	0	Wykonanie nawierzchni asfaltowej	1 443 364 zł	budżet własny Miasta i Gminy

¹ Dot. dróg nr 560907K Grajów, ul. Do Świdówki w Wieliczce, 560908K Węgrzce Wielkie, 560913K Węgrzce Wielkie, 561067K Byszyce

² Dot. dróg nr 561025K Strumiany, 560837K – ul. Zbożowa w Wieliczce

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
Remont dróg gminnych i lokalnych ³	Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce	Wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej	1 115 948 zł	Wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej	235 992 zł	budżet własny Miasta i Gminy
Zakup autobusów elektrycznych na potrzeby transportu publicznego świadczonego przez Wielicką Spółkę Transportową	-	-	-	-	-	-
Uwzględnienie przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagań w zakresie ochrony przed hałasem, stosownie do ustawy Prawo ochrony środowiska	Wydział Geodezji i Urbanistyki	Brak uchwalonych nowych MPZP	-	Brak uchwalonych nowych MPZP	-	-
Pola elektromagnetyczne						
Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy zapisów w zakresie możliwości lokalizacji urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne	Wydział Geodezji i Urbanistyki	Brak uchwalonych nowych MPZP	-	Brak uchwalonych nowych MPZP	-	-
Gospodarowanie wodami						
Przeciwdziałanie klęskom żywiołowym w mieście Wieliczka	Wydział Inwestycji	Kolektor deszczowy o przekroju 2200x1900 mm wykonany metodą paneli płaskich, nieżebrowanych GRP grubości	3 853 241,34 zł	Kolektor deszczowy o przekroju 2200x1900 mm wykonany metodą	13 633,79 zł	- środki unijne, - pożyczka z NFOŚiGW,

³ Dot. dróg nr 561112K Pawlikowice, 560976K Pawlikowice, 560924K Strumiany, 561091K Grabówki, 561082K Golkowice, 560990K Grajów, 560974K Mietniów, 561108K Koźmice Wielkie, 560990K Grajów, 561117K Podstolice

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
		29 mm o długości 330 m, - studnie wykonane metodą paneli płaskich GRP wraz z nałożeniem chemii budowlanej - 6 szt., stopnie żłazowe stalowe powlekane tworzywem sztucznym, kanał betonowy o przekroju jajowym i wymiarach B/H=900/1350 mm o łącznej długości L=122,45 m, kanał betonowy o przekroju jajowym i wymiarach B/H=800/1200 mm o łącznej długości L=48,11 m, studnie kanalizacyjne 5 szt., kształtki kapeluszowe typu B		paneli płaskich, nieżebrowanych GRP grubości 29 mm o długości 330 m, - studnie wykonane metodą paneli płaskich GRP wraz z nałożeniem chemii budowlanej - 6 szt., stopnie żłazowe stalowe powlekane tworzywem sztucznym, kanał betonowy o przekroju jajowym i wymiarach B/H=900/1350 mm o łącznej długości L=122,45 m, kanał betonowy o przekroju jajowym i wymiarach B/H=800/1200 mm o łącznej długości L=48,11 m, studnie kanalizacyjne 5 szt., kształtki kapeluszowe typu B – opłaty		- budżet własny Miasta i Gminy
Renowacja stawu Lednica przy ul. Mietniowskiej w Wieliczce	-	-	-	-	-	-
Renowacja Stawu w Śledziejowicach	-	-	-	-	-	-
Gospodarka wodno-ściekowa						
Budowa sieci wodociągowej ⁴	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce / Urząd Miasta i Gminy w Wieliczce	Sieć wodociągowa Raciborsko – nie zrealizowano. Sieć wodociągowa Grajów - nie zrealizowano. Sieć wodociągowa Kokotów - Węgrzce Wielkie (połączenie WSAG I Kokotów z WSAG II Węgrzce Wielkie) - realizuje Gmina	- -	Sieć wodociągowa Raciborsko – nie zrealizowano. Sieć wodociągowa Grajów - nie zrealizowano. Sieć wodociągowa Kokotów - Węgrzce Wielkie (połączenie WSAG I Kokotów z WSAG II Węgrzce Wielkie) - realizuje Gmina	- -	-
Przebudowa / remont sieci wodociągowej ⁵	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Sieć wodociągowa ul. Zbożowa - wymiana sieci wodociągowej na DN 160 PE o długości ~280 m Sieć wodociągowa Wieliczka ul. Niepołomska / Zabawa - zrealizowane metodą krakingu wymiana rur AC na DN	279 050,00 zł	Sieć wodociągowa ul. Zbożowa - wymiana sieci wodociągowej na DN 160 PE o długości ~280m Sieć wodociągowa Wieliczka ul. Niepołomska / Zabawa - zrealizowane metodą krakingu wymiana	19 044,92 zł	budżet własny Miasta i Gminy

⁴ Dot. sieci w Raciborsku, Grajowie oraz na odcinku Kokotów – Węgrzce Wielkie

⁵ Dot. sieci w Wieliczce ul. Zbożowa; ul. Niepołomska, Zabawa; ul. Solarskiego/Lednica Górna

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
		160 PE o długości 357 m (prace wykonano i zakończono w 2022 r.) Sieć wodociągowa Wieliczka ul. Solarskiego / Lednica Górna - wykonanie dokumentacji geologicznej oraz geologiczno-inżynierskiej, operat wodnoprawny - zadanie niezrealizowane	-	160 PE o długości 357 m (prace wykonano i zakończono w 2022 r.) Sieć wodociągowa Wieliczka ul. Solarskiego / Lednica Górna - wykonanie dokumentacji projektowej, przedmiaru robót, uzyskanie pozwolenia na budowę sieci DN 315 PE o dł = 101 m, projekt tymczasowej organizacji ruchu - zadanie niezrealizowane	-	
Przebudowa sieci wodociągowej ⁶	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Sieć wodociągowa ul. Podgórska – nie zrealizowano Sieć wodociągowa ul. Szpitalna - wymiana sieci na DN 110 PE o długości 314 m, DN 90 PE o dł = 16 m, oraz przepięcie przyłączy DN 50 o dł = 76 m (zadanie zakończone w 2021r.) Sieć wodociągowa ul. Janińska - nie zrealizowano Sieć wodociągowa ul. Pasternik - wymiana sieci na DN160 PE o długości 82 m (wykonane w 2021r.) Sieć wodociągowa Krzyszkowice-Gliniki - nie zrealizowano Sieć wodociągowa Koźmice Wielkie „Bugaj” od komory KP2 do zbiornika „Lipowy” - nie zrealizowano	-	Sieć wodociągowa ul. Podgórska – nie zrealizowano Sieć wodociągowa ul. Szpitalna - wymiana sieci na DN 110 PE o długości 314 m, DN 90 PE o dł = 16 m, oraz przepięcie przyłączy DN 50 o dł = 76 m (zadanie zakończone w 2021r.) Sieć wodociągowa ul. Janińska - nie zrealizowano Sieć wodociągowa ul. Pasternik - wymiana sieci na DN160 PE o długości 82 m (wykonane w 2021r.) Sieć wodociągowa Krzyszkowice-Gliniki - nie zrealizowano Sieć wodociągowa Koźmice Wielkie „Bugaj” od komory KP2 do zbiornika „Lipowy”- nie zrealizowano	-	-

⁶ Dot. sieci w Wieliczce ul. Podgórska, ul. Szpitalna, ul. Janińska, ul. Pasternik; na odcinku Krzyszkowice-Gliniki; w Koźmicach Wielkich "Bugaj" oraz od komory KP2 do zbiornika „Lipowy”

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
Budowa kanalizacji w Gminie Wieliczka – etap IV”	Jednostka Realizująca Projekt	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Wieliczka w miejscowościach: Siercza, Koźmice Wielkie, Grabówki, Sygneczów, Podstolice, Golkowice, Mietniów, Pawlikowice, Sułków, Lednica Górna.	29 105 879,40 zł	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gminie Wieliczka w miejscowościach: Siercza, Koźmice Wielkie, Grabówki, Sygneczów, Podstolice, Golkowice, Mietniów, Pawlikowice, Sułków, Lednica Górna – opłaty	102 204,57 zł	- środki europejskie, - pożyczka z NFOŚiGW, - budżet własny Miasta i Gminy
Rozbudowa sieci wodociągowych w gminie Wieliczka	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Budowa sieci wodociągowej Wieliczka ul. Krzyszkowicka DN 160 PE dł = 343 m Budowa sieci wodociągowej Gorzków / Jankówka DN 90 PE dł = 399 m wraz z komorą redukcyjną Budowa sieci wodociągowej Koźmice Wielkie DN 90 dł = 237m	73 796,07 zł 52 219,65 zł 17 100,00 zł	Budowa sieci wodociągowej Siercza DN 90PE dł = 198 m Budowa sieci wodociągowej Węgrzce Wielkie DN 160 PE dł = 93 m Budowa sieci wodociągowej Lednica Górna DN 110 PE dł = 143 m Budowa sieci wodociągowej Wieliczka ul Różana DN 90 PE dł = 98,6 m Budowa sieci wodociągowej Wieliczka ul. Krzyszkowicka DN 160 PE dł = 593m Budowa sieci wodociągowej Golkowice DN 110 PE dł = 139,25 m Budowa sieci wodociągowej Kokotów DN 110 PE dł = 152 m Budowa sieci wodociągowej Mała Wieś DN 110 PE dł = 147 m Budowa sieci wodociągowej Wieliczka ul. Kopce DN 110 dł = 126 m Budowa sieci wodociągowej Grabówki DN 110 PE dł = 151,5 m Budowa sieci wodociągowej Janowice DN 90 dł = 82,05 m Budowa sieci wodociągowej Rożnowa DN 110 PE dł = 118 m	24 538,50 zł 17 527,50 zł 16 604,30 zł 17 047,80 zł 104 550,00 zł 23 575,00 zł 26 937,00 zł 13 178,85 zł 14 883,00 zł 11 609,76 zł 15 682,50 zł 17 687,40 zł	Budżet własny Miasta i Gminy + inwestorzy prywatni
Wymiana sieci wodociągowej w Raciborsku 225 m	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Nie zrealizowano	-	Nie zrealizowano	-	-
Modernizacja sieci wodociągowej w Wieliczce	Zakład Gospodarki Komunalnej	Nie zrealizowano	-	Nie zrealizowano	-	-

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
strefa Krzyszkowice Gliniki	w Wieliczce					
Rozbiórka dwóch oczyszczalni ścieków	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Nie zrealizowano	-	Nie zrealizowano	-	-
Dokumentacja projektowa	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	„Budowa sieci wodociągowej na odcinku ok. 300 m na działce ew. 436/12 obr. P-101 jednostka ewidencyjna Podgórze w mieście Kraków” „Budowa połączenia sieci kanalizacji sanitarnej na odcinku ok. 100 m w ciągu ul. Miłej w Węgrzcach Wielkich dz. nr 398/8” – wykonanie mapy do celów projektowych oraz operatu geotechnicznego, uzyskanie decyzji o ograniczeniu sposobu korzystania z nieruchomości dz. nr 398/8 Koncepcja projektowa rozdziału ścieków sanitarnych od wód deszczowych (Hydrosan) Remont sieci kan. w obr. dz. 184/49, 184/3-6, 182, 1813 Wieliczka Sieć wodociągowa Wieliczka ul. Solarzkiego / Lednica Górna - wykonanie dokumentacji geologicznej oraz geologiczno-inżynierskiej, operat wodnoprawny	31 200,00 zł 7 640,00 zł 14 000,00 zł 9 204,00 zł ul. Solarzkiego - 11 000,00 zł	Budowa termoizolacyjnej obudowy studni S14 w Krakowie – koszty w 2025r. Operat wodnoprawny na wykonanie urządzenia wodnego oraz pobór wody podziemnej z otworu S-14 w Krakowie-Bieżanowie „Budowa połączenia sieci kanalizacji sanitarnej na odcinku ok. 100 m w ciągu ul. Miłej w Węgrzcach Wielkich dz. nr 398/8” – wykonanie dokumentacji projektowej, uzyskanie zgłoszenia/pozwolenia na budowę Koncepcja projektowa rozdziału ścieków sanitarnych od wód deszczowych (Hydrosan) Remont sieci kan. w obr. dz. 184/49, 184/3-6, 182, 1813 Wieliczka Sieć wodociągowa Wieliczka ul. Solarzkiego / Lednica Górna - wykonanie dokumentacji projektowej, przedmiaru robót, uzyskanie pozwolenia na budowę sieci DN 315 PE o dł = 101 m, projekt tymczasowej organizacji ruchu	- 6 500,00 zł (operat) 30 560,00 zł - - - ul. Solarzkiego - 7 000,00 zł	Budżet własny Miasta i Gminy
Uporządkowanie gospodarki sanitarnej	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Rozdział ścieków sanitarnych Wieliczka - przełączenie rurociągów tłocznych do kanału sanitarnego ul. W.Pola	20 850,00 zł	Wymiana dwóch studni kanalizacyjnych betonowych na studnie PVC Węgrzce Wielkie	- 46 000,00 zł 29 500,00 zł	Budżet własny Miasta i Gminy

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
				Wymiana włazów		
Remont magistrali wodociągowej odcinek od szaleków na ul. Dembowskiego do dworca PKP	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Nie zrealizowano	-	Nie zrealizowano	-	-
Budowa połączenia sieci wodociągowej od granicy miasta Krakowa z gminą Wieliczka do istniejącej sieci wodociągowej	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Nie zrealizowano (w trakcie opracowania dokumentacja projektowa)	-	Nie zrealizowano (w trakcie opracowania dokumentacja projektowa)	-	-
Ograniczenie strat wody poprzez wdrażanie systemu monitoringu sieci wodociągowej	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	ABIS - monitoring - studnie Biezanów Audyt + koncepcja strefowania sieci wodociągowej	90 000,00 zł 27 900,00 zł	Wymiana wodomierzy na studniach S12 bis, S10, S11 (SENSUS)	16 975,00 zł 21 200,00 zł	Budżet własny Miasta i Gminy
Montaż i wymiana wodomierzy wyższej klasy	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Zakup wodomierzy o klasie metrologicznej R160 (zakres średnic DN 15 - DN 50)	16 078,83 zł	Zakup wodomierzy o klasie metrologicznej R160 (zakres średnic DN 15 - DN 50)	97 548,00 zł	Budżet własny Miasta i Gminy
Realizacja zaleceń związanych z audytem przeprowadzonym po skażeniu wody w lipcu 2020 r.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Inwentaryzacje geodezyjne sieci/przylączy Wymiana hydrantów Wymiana wodomierzy Badania jakości wody Wymiana złoża filtracyjnego ZUW Węgrzce Wielkie Wymiana pompy dozującej podchloryn sodu na ZUW Węgrzce Wielkie Montaż odpowietrzników ZUW Węgrzce Wielkie	1 200,00 zł 240 700,00 zł 50 010,00 zł 13 280,00 zł + 1 690,50 zł 2 781,12 zł 3 200,00 zł 11 257,79 zł	-	2 000,00 zł 241 800,00 zł 72 712,00 zł	Budżet własny Miasta i Gminy

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
		Zakup urządzenia do pomiaru zawartości chloru/manganu/żelaza				
Remont i modernizacja istniejącego ujęcia wód podziemnych w Bieżanowie	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Zakup pompy wody surowej (przesył na ujęcie ZUW Wieliczka) Budowa sieci wodociągowej na odcinku ok. 300 m na dz. ew. 436/12 obręb P- 101 j.ew. Podgórze w m. Kraków - wykonano sieć DN 315 PE wody surowej o długości 262 m	50 000,00 zł + 9 756,00 zł	Zakup falownika Budowa sieci wodociągowej na odcinku ok. 300 m na dz. ew. 436/12 obręb P- 101 j.ew. Podgórze w m. Kraków - podpisano protokół końcowy, uzyskano zaświadczenie o niewniesieniu sprzeciwu do użytkowania obiektu budowlanego	31 162,00 zł 391 000,00 zł	Budżet własny Miasta i Gminy
Budowa 4-5 studni głębinowych na terenie Wieliczki-Bogucice	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Wykonanie obudowy studni W-1, linii kablowych nN zasilających, instalacji elektrycznych, rozdzielni R-W1 (wykonano razem z komorami KZ1, KZ2) Odwierthy pod pozostałe studnie W2-W5 nie dały wydajności uzasadniających ich eksploatację	2 620 160,32 zł	-	867 701,39 zł	Budżet własny Miasta i Gminy / NFOŚiGW
Budowa rurociągów wody surowej i czystej	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Budowa sieci wodociągowej wody czystej i surowej DN160 dł = 658 m DN315PE dł = 121 m wraz z komorą KZ1- zakończenie robót, przyjęcie obiektu do użytkowania Budowa sieci wodociągowej wody czystej i surowej DN160 dł = 138 m DN225PE dł = 12m DN315PE dł = 122 m wraz z komorą KZ2- Budowa sieci wodociągowej wody czystej i surowej DN160PE dł = 1,8 m DN225PE dł = 1,7m (prace w terenie kolejowym zamkniętym)	jw.	Budowa sieci wodociągowej wody surowej na odcinku WS1a-WS1 DN315PE dł = 275 m - zakończenie zadania (płatności w 2025 r.) Budowa sieci wodociągowej wody czystej i surowej DN160PE dł = 1,8 m DN225PE dł = 1,7 m (prace w terenie kolejowym zamkniętym) - zakończenie prac (płatność w 2025r.)	jw.	Budżet własny Miasta i Gminy / NFOŚiGW
Budowa Zakładu Uzdatniania Wody podziemnej Wieliczka - Bogucice o wydajności 360 m ³ /h	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Budowa Zakładu Uzdatniania Wody podziemnej Wieliczka - Bogucice o wydajności 360 m ³ /h (zadanie 7.4) - rozruch ujęcia, wykonanie niezbędnych badań i uzyskanie pozwoleń na wprowadzenie wody do obiegu; Budowa instalacji kanalizacji deszczowej	21 646 588,83 zł	-	-	Budżet własny Miasta i Gminy / NFOŚiGW

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
		wraz z bezodpływowym zbiornikiem na wody deszczowe na terenie Ujęcia ZGK w Wieliczce przy ul. Winnickiej - potwierdzenie przyjęcia obiektu do użytkowania			160 000,00 zł	
Przebudowa i budowa ul. Winnickiej i ul. Za Torem wraz z przebudową i budową uzbrojenia podziemnego	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Zakres prac: wykonanie sieci wodociągowej, obudowy studni W1 oraz zasilania elektrycznego studni W1 na potrzeby ZUW Wieliczka - Bogucice	(Zad.7.2 i 7.5)	-	-	Budżet własny Miasta i Gminy / NFOŚiGW
Budowa Zakładu Uzdatniania Wody Podziemnej Węgrzce Wielkie o wydajności 108 m³/h oraz sieci wodociągowej	Wydział Inwestycji	Budowa Stacji Uzdatniania Wody oraz sieci wodociągowej w ramach zadania „Rozbudowa wielickiej sieci wodociągowej poprzez budowę i rozbudowę sieci wraz z SUW Węgrzce Wielkie”	6 592 602,20 zł	Budowa Stacji Uzdatniania Wody oraz sieci wodociągowej w ramach zadania „Rozbudowa wielickiej sieci wodociągowej poprzez budowę i rozbudowę sieci wraz z SUW Węgrzce Wielkie”	2 418 933,20 zł	- pożyczka z NFOŚiGW - środki z programu Polski Ład - budżet własny Miasta i Gminy
Budowa zbiornika wodociągowego „Sułków I” z hydrofornią i zagospodarowaniem terenu oraz budowa sieci wodociągowej	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Budowa zbiornika wodociągowego „Sułków I” z hydrofornią i zagospodarowaniem terenu oraz budowa sieci wodociągowej – wybudowano zbiornik V=200m³ wraz z zestawem hydroforowym, infrastrukturą towarzyszącą oraz wybudowano sieć wodociągową tranzytową DN 160 PE	1 209 659,93 zł	-	-	Budżet własny Miasta i Gminy / NFOŚiGW
Budowa zbiornika wodociągowego „Sułków II” z hydrofornią i zagospodarowaniem terenu	Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce	Nie zrealizowano	-	Nie zrealizowano	-	-
Budowa kanalizacji w Gminie Wieliczka – etap V	Nie zrealizowano	-	-	-	-	-
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Gmina Wieliczka	Wywóz i utylizacja zdemontowanych materiałów zawierających azbest z terenów Miasta i Gminy Wieliczka	55 789,06 zł	Wywóz i utylizacja zdemontowanych materiałów zawierających azbest z terenów Miasta i Gminy Wieliczka	28 381,61 zł	Budżet własny Miasta i Gminy

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstałych i zebranych w gospodarstwach domowych	Gmina Wieliczka	Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych przez Gminę wynosiła 14622,355 Mg	26 627 748,29 zł	Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych przez Gminę wynosiła 13 739,800 Mg	30 941 379,96 zł	Budżet własny Miasta i Gminy
Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Urząd Miasta i Gminy w Wieliczce	Umowa z Zakładem Gospodarki Komunalnej w Wieliczce „ <i>Likwidacja dzikich wysypisk odpadów komunalnych na terenie Gminy Wieliczka na działkach gminnych</i> ”	140 050,00 zł	Umowa z Zakładem Gospodarki Komunalnej w Wieliczce „ <i>Likwidacja dzikich wysypisk odpadów komunalnych na terenie Gminy Wieliczka na działkach gminnych</i> ”	140 050,00 zł	Budżet własny Miasta i Gminy
Budowa / Przebudowa PSZOK	Gmina Wieliczka	Zadanie zrealizowane w latach wcześniejszych	0,00	Zadanie zrealizowane w latach wcześniejszych	0,00	-
Zapewnienie na obszarze Miasta i Gminy Wieliczka prawidłowej gospodarki odpadami	Gmina Wieliczka	Gmina zapewnia odbiór segregowanych odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych. Łączna masa odpadów zebranych - 22 152,140 Mg	-	Gmina zapewnia odbiór segregowanych odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych. Łączna masa odpadów zebranych - 23 504,950 Mg	-	-
Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów	Gmina Wieliczka	1. Organizacja akcji sprzątania odpadów na terenie Miasta i Gminy Wieliczka 2. Ulotki informacyjne dot. segregacji odpadów, informacje na stronie www, udział w imprezie pn. Ekodemia	16 703,03 zł 282 523,76 zł	1. Organizacja akcji sprzątania odpadów na terenie Miasta i Gminy Wieliczka 2. Ulotki informacyjne dot. segregacji odpadów, informacje na stronie www.	112 348,14 zł 274 471,34 zł	Budżet własny Miasta i Gminy
Prawidłowa gospodarka odpadami, a także osiąganie poziomów odzysku, recyklingu oraz przygotowania do ponownego użycia poszczególnych frakcji odpadów	Gmina Wieliczka	Odebrano 7529,785 Mg wysegregowanych odpadów. Osiągnięty poziom recyklingu 22,17%	-	Odebrano 9765,150 Mg wysegregowanych odpadów. Osiągnięty poziom recyklingu 51,29%, dzięki uldze za kompostowanie odpadów w przydomowym kompostowniku zwiększono udział odpadów zagospodarowanych „u źródła”.	-	-
Zasoby geologiczne						
Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy zapisów o niezagospodarowywaniu terenów nieeksploatowanych	-	-	-	-	-	-

Działania ekologiczne	Podmiot odpowiedzialny	Opis realizacji zadania w 2023 r.	Poniesione koszty w 2023 r.	Opis realizacji zadania w 2024 r.	Poniesione koszty w 2024 r.	Źródła Finansowania
ziół						
Gleby						
Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy zapisów konieczności ochrony gleb klasy I –III i racjonalnego gospodarowania ich zasobami	-	-	-	-	-	-
Zasoby przyrodnicze						
Nasadzenia roślinności	1) Gminny Zarząd Dróg w Wieliczce 2) Urząd Miasta i Gminy w Wieliczce	1) Zagospodarowanie terenu wraz z nasadzeniem 790 m ² krzewów, 5 szt. drzew 2) 77 szt. drzew, 1167 szt. krzewów	1) 97 627 zł 2) 53 586 zł	1) Wykonanie nasadzeń 14 szt. drzew w pasach drogowych 2) 166 szt. drzew, 342 szt. krzewów	1) 9 180 zł 2) 69 260,40 zł	1) Budżet własny Miasta i Gminy, Budżet Obywatelski „Zielony Milion” 2) Budżet własny Miasta i Gminy
Rewitalizacja Parku Adama Mickiewicza	Zadanie nie było realizowane	-	-	-	-	-
Rewitalizacja terenu użytku ekologicznego w tym stawów w Grabówkach (użytek ekologiczny)	Zadanie nie było realizowane	-	-	-	-	-
Renowacja terenów rekreacyjnych na użytku ekologicznym w Brzegach	Zadanie nie było realizowane	-	-	-	-	-
Zagrożenie poważnymi awariami						
Doposażenie jednostek OSP w sprzęt ratowniczo gaśniczy	Urząd Miasta i Gminy w Wieliczce	-	0	Zakup samochodów pożarniczo-ratowniczych	1 695 747,00 zł	Budżet własny Miasta i Gminy

Źródło: Dane uzyskane z Urzędu Miasta i Gminy w Wieliczce

4. Ocena realizacji programu ochrony środowiska w latach 2023-2024 r.

Na podstawie informacji zaprezentowanych w części 3 niniejszego opracowania stwierdzić należy, że realizacja założeń przyjętych w *Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028* przebiegała prawidłowo, zaś podjęte działania przyczyniły się do poprawy stanu środowiska na terenie miasta i gminy. Pomimo tego, że nie wszystkie zadania ujęte w Programie były realizowane w latach objętych raportem (2023-2024), to podkreślić należy, że umieszczono w nim również wiele działań o charakterze ciągłym, których kontynuacja może wpłynąć na polepszenie stanu środowiska w kolejnych latach.

Oto podsumowanie wykonania zadań w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028*:

Obszar interwencji 1: Ochrona klimatu i jakości powietrza

W obszarze zapewnienia dobrej jakości powietrza atmosferycznego na terenie Miasta i Gminy Wieliczka w latach objętych raportem kontynuowano wymianę pieców i kotłów w indywidualnych gospodarstwach domowych, realizowano projekty: „LIFE”, „EKO TEAM” oraz „Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski”. Działania skupiały się na wyeliminowaniu węgla jako paliwa w kotłowniach i zastąpieniu go paliwem ekologicznym. Dały one wymierny efekt w postaci redukcji emisji zanieczyszczeń i poprawy jakości powietrza, jak również zwiększenia świadomości mieszkańców w tym względzie. Kontynuowano także budowę ścieżki rowerowej.

Obszar interwencji 2: Zagrożenia hałasem

Na terenie miasta i gminy najbardziej uciążliwy jest hałas pochodzący z komunikacji drogowej. W ramach ograniczenia jego uciążliwości w latach 2023-2024 realizowano zadania związane z przebudową, rozbudową oraz remontem dróg gminnych i lokalnych. Działania te przyczyniły się do zmniejszenia uciążliwości systemu komunikacyjnego i poprawy klimatu akustycznego.

Obszar interwencji 3: Pola elektromagnetyczne

W okresie objętym raportem nie prowadzono działań w ramach tego obszaru.

Obszar interwencji 4: Gospodarowanie wodami

W ramach przedmiotowego obszaru na terenie miasta i gminy w latach 2023-2024 realizowano działania mające na celu przeciwdziałanie klęskom żywiołowym. W 2023 roku prowadzono prace obejmujące aktualizację dokumentacji dla tego

zadania, zaś w 2024 r. wykonywano roboty budowlane oraz nadzór nad tymi robotami. Realizowane zadania przyczyniły się do przeciwdziałania klęskom żywiołowym na terenie Miasta Wieliczka, a co za tym idzie, wpłynęły na ochronę wód. Należy jednak pamiętać, że poprawa jakości wód wymaga działań ciągłych i wieloletnich, i tylko wtedy przyniesie zauważalne efekty.

Obszar interwencji 5: Gospodarka wodno-ściekowa

W omawianym obszarze interwencji na terenie Miasta i Gminy Wieliczka w I. 2023-2024 prowadzono zadania dotyczące m.in.:

- przebudowy, rozbudowy, remontu oraz wymiany sieci wodociągowej,
- ograniczenia strat wody poprzez wdrażanie systemu monitoringu sieci wodociągowej poprzez zakup 3 hydrantów z możliwością założenia karty sim do monitoringu,
- montażu i wymiany wodomierzy wyższej klasy,
- realizacji zaleceń związanych z audytem przeprowadzonym po skażeniu wody w lipcu 2020 r., w tym m.in.: wymiany hydrantów, aktualizacji map, inwentaryzacji sieci wodociągowej, zwiększenia poboru próbek wody, zakupu urządzeń do badania parametrów wody, spinania sieci wodociągowych w pierścień, wymiany awaryjnych odcinków sieci wodociągowych,
- budowy studni głębinowych,
- budowy Zakładu Uzdatniania Wody Podziemnej,
- budowy zbiornika wodociągowego z hydrofornią.

Realizacja ww. zadań przyczyniła się do poprawy funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej, zapewniła mieszkańcom dostęp do wody pitnej spełniającej wymagania sanitarne oraz skutkowała pozytywnym oddziaływaniem na stan jakości wód, podniesieniem poziomu życia mieszkańców oraz bezpieczeństwa sanitarnego miasta i gminy.

Obszar interwencji 6: Zasoby geologiczne

W okresie objętym raportem nie prowadzono działań ekologicznych w powyższym obszarze.

Obszar interwencji 7: Gleby

W okresie objętym raportem nie prowadzono działań ekologicznych w powyższym obszarze.

Obszar interwencji 8: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W ramach tego obszaru kontynuowano realizację programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest, odbierano i zagospodarowywano odpady komunalne powstałe i zebrane w gospodarstwach domowych, likwidowano dzikie wysypiska śmieci, prowadzono działania edukacyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz osiągnięto poziomy odzysku, recyklingu i przygotowania do ponownego użycia poszczególnych frakcji odpadów. Działania te przyczyniły się do ograniczenia negatywnych skutków wytwarzania odpadów przez mieszkańców, racjonalnego gospodarowania odpadami oraz intensyfikacji ich unieszkodliwiania.

Obszar interwencji 9: Zasoby przyrodnicze

Kontynuowano nasadzenia drzew wzdłuż pasa drogowego oraz na terenach gminnych. Przyczyniają się one do utrzymania bioróżnorodności na obszarze miasta i gminy oraz spełniają funkcje estetyczne, wypoczynkowe i zdrowotne. Zieleń i drzewa wpływają korzystnie na redukcję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Realizacja tych zadań przyczyniła się do ochrony zasobów przyrodniczych i utrzymania ich w dobrym stanie.

Obszar interwencji 10: Zagrożenia poważnymi awariami

Kontynuowano zakupy samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek OSP, przyczyniając się w ten sposób do poprawy bezpieczeństwa na terenie miasta i gminy.

Spis rysunków i tabel:

Rysunek 1. Położenie Miasta i Gminy Wieliczka na tle województwa małopolskiego i powiatu wielickiego	str. 5
Rysunek 2. Mapa przedstawiająca Średni Dobowy Ruch Roczny pojazdów silnikowych na drogach krajowych w GPR 2020/21	str. 28
Rysunek 3. Orientacyjna lokalizacja odcinków dróg krajowych w województwie małopolskim objęta zakresem strategicznej mapy hałasu	str. 29
Rysunek 4. Lokalizacja punktów PEM w 2024 r. - Stała sieć monitoringu	str. 32
Rysunek 5. Położenie GZWP na obszarze Miasta i Gminy Wieliczka	str. 36
Rysunek 6. Granice obszaru ochronnego oraz poszczególnych podobszarów, a także zestawienie gmin w ich granicach	str. 39
Tabela 1. Charakterystyka rezerwatu przyrody „Groty Kryształowe”	str. 7
Tabela 2. Wykaz stanowisk dokumentacyjnych na terenie Miasta i Gminy Wieliczka	str. 8-14
Tabela 3. Charakterystyka użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Wieliczka	str. 15-16
Tabela 4. Wykaz pomników przyrody na terenie Miasta i Gminy Wieliczka	str. 17-22
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	str. 24
Tabela 6. Wynikowe klasy strefy małopolskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	str. 25
Tabela 7. Wyniki pomiarów hałasu przemysłowego na terenie Miasta i Gminy Wieliczka w 2023 r.	str. 27
Tabela 8. Lista działań ujętych w POŚpH dla dróg w perspektywie krótkoterminowej 2024-2028 na terenie Miasta i Gminy Wieliczka	str. 30-31
Tabela 9. Działania inwestycyjne planowane przez zarządców dróg w perspektywie długoterminowej	str. 31
Tabela 10. Wykaz punktów pomiarowych na terenie Miasta Wieliczka wyznaczonych w 2024 r. w ramach stałej sieci monitoringu	str. 33
Tabela 11. Wyniki pomiarów stałej sieci monitoringu w 2024 r. w punktach pomiarowych na terenie Miasta Wieliczka	str. 33
Tabela 12. Jednolite części wód powierzchniowych znajdujące się na terenie Miasta i Gminy Wieliczka	str. 35
Tabela 13. Ocena stanu JCWPd znajdujących się na terenie Miasta i Gminy Wieliczka	str. 36
Tabela 14. Stopień realizacji zadań z Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 za lata 2023-2024	str. 40-52

Uzasadnienie do uchwały nr

Rady Miejskiej w Wieliczce

z dnia 2025 r.

UZASADNIENIE

**do uchwały Nr Rady Miejskiej w Wieliczce
z dnia 2025 r.**

Przedmiotowy Raport stanowi realizację obowiązku, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.). Artykuł ten wskazuje, że z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Raport przedstawia ocenę efektów z realizacji zadań wynikających z obecnie obowiązującego Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wieliczka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 w okresie, za który jest sporządzany, tj. za lata 2023-2024. Obejmuje przedstawienie stopnia realizacji poszczególnych zadań zaplanowanych w ramach Programu i omówienie ich wpływu na stan środowiska i realizację wyznaczonych celów.